Ogeysiiska Nidaamka Ilaalinta

Sibteembar 2022

THE LEGAL FRAMEWORK
for the Child-Centered Special Education Process

Isku xirka Qaab-dhismeedka Sharciga

TEA®
Texas Education Agency

Xidhiidhka Waxbarashada Gaarka ah ee TEA

Tusmada Qoraalka

OGEYSIISKA NIDAAMKA ILAALINTA 1
XUQUUQDA WAALIDKA HAYSTA CARUURTA LAXAADKA LA' 1
NIDAAMKA ILAALINTA EE WAXBARASHADA GAARKA AH 1
WAALIDKA KORINAYA WAALID AHAAN 1
WAALID KA MATALAYA 2
HELITAANKA ILMAHA 2
OGAYSIISKA HORE EE QORAN 3
OGOLAANSHAHA WAALIDKA 3
IEE UU AMRAY SARKAALKA DHAGAYSIGU 6
IKHTIYAAR INAY WAALIDKU DUGSI GAAR LOO LEEYAHAY KU MEELEEYAAN 12
WAREEJINTA XUQUUQDA WAALIDKA 13
MACLUUMAADKA WAXBARASHADA GAARKA AH 14
XALINTA KHILAAFKA (RESOLVING DISAGREEMENTS) 14
FUDUDAYNTA IEP EE GOBOLKA (STATE IEP FACILITATION) 14
ADEEGYADA DHEXDHEXAADINTA (MEDIATION SERVICES) 15
NIDAAMKA XALINTA CABASHADA WAXBARASHADA GAARKA AH 16
BARNAAMIJKA DHAGEYSIGA HANNAANKA XAQSOORKA 17
MACLUUMAADKA XIDHIIDHKA 25
MACLUUMAADKA XIRIIRKA KHILAAFKA 25

SPEDTex waa il muhiim ah oo qoysaska loogu talagalay!

La xiriir SPEDTex, Xarunta Macluumaadka Waxbarashada Gaarka ah.

SPEDTEX
Special Education Information Center

www.spedtex.org | 1.855.773.3839

Copyright © 2022. Hay'ada Waxbarashada Texas. Xuquuqda Dhan waa la Xifdiyey.

Ogeysiiska Nidaamka Ilaalinta

Xuquuqda Waalidka Haysta Caruurta Laxaadka La'

Xeerka Waxbarashada Shakhsiyaadka Laxaadka La' (The Individuals with Disabilities Education Act, **IDEA**), sida wax ka badalka lagu sameeyay 2004, waxa uu dhigayaa in dugsiyadu ay waalidka haysta ilmaha laxaadka la' siiyaan wargelin ay la socoto sharaxa buuxa ee nidaamka ilaalinta ee ay ku heli karaan IDEA iyo shuruucdeeda hirgelinta. Waraaqdan, oo ay soo saareen Hay'ada Waxbarashada Texas (Texas Education Agency, **TEA**), waxaa loogu talo geley inay buuxiyaan shuruudaha wargelinta iyo inay ka caawiyaan waalidka caruurta laxaadka la' inay fahmaan xuquuqdooda uu siinayo IDEA.

Nidaamka Ilaalinta ee Waxbarashada Gaarka ah

Sida uu dhigayo IDEA, kalmada *waalid* waxaa looga jeedaa waalidkii dhalay, waalidka korsanaya, waalidka korinaya ee buuxiyay shuruudaha gobolka, koriyaha, iyo shakhsiga matalaya waalidka dhalay ama korsanaya oo ay ku jiraan awowga iyo ayayda, adeerka iyo aayada, ama qaraabo kale oo ilmuhu la deggan yahay, shakhsi sharciyan ka masuul ah ilmaha badqabkiisa, ama waalid ka masuul ah.

Kalmada *luuqada hooyo* marka loo isticmaalo qof Ingiriisigiisu kooban yahay waxa looga jeedaa luuqada uu caadiyan qofkaasi isticmaalo, marka loo isticmaalayo dadka dhagaha la' ama dhagaha culus, luuqada hooyo waa qaabka uu dadka kula xidhiidho qofku.

Dugsiga waxaa ku waajib ah inuu bixiyo *Wargelinta Nidaamka Ilaalinta* kaliya hal mar sanadkii, marka laga tago in dugsigu ay tahay inuu ku siiyo nuqul kale oo dokumentiga ah: oo ku xiran gudbinta hore ama aad dalbatay qiimayn; marka aad hesho cabashada kowaad ee waxbarashada gaarka ah ee lagu xareeyay TEA; marka aad hesho cabashada dhagaysiga nidaamka xaqsoorka kowaad ee sanad dugsiyeedka; marka go'aan la gaadho si loo qaado talaabada anshax marinta ee keenaysa isbadal meelaynta ah; ama marka aad dalbato.

Adiga iyo dugsiga ayaa gaadhaya go'aamada ku saabsan barnaamijka waxbarashada ilmahaaga ee gelitaanka, qiimaynta iyo eryida (**ARD**) gudida. Gudida ARD waxa ay sheegi doonaan hadii ilmahaagu uu u qalmo waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha. Gudida ARD waxay sameeyaan, qiimeeyaan, oo ay dib u eegid ku sameeyaan barnaamijka waxbarashada shakhsi ahaaneed ee ilmahaaga (**IEP**) oo waxa ay sheegaan meelaynta waxbarashada ee ilmahaaga. Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan kaalinta gudida ARD iyo IDEA waxaa laga heli karaa dugsigaaga waxayna la socdaan Hagaha Waalidka ee Nidaamka Qorista, Naqdinta, iyo Eriyada. (Xiriirinta: fw.escapps.net).

Waalidka Korinaya Waalid Ahaan

Marka la joogo IDEA, waalidka korinaya wuxuu u dhaqmi karaa waalid ahaan ilaa sharciga gobolka ama qaanuun diidaayo ama waajibaad heshiis oo gobolka ama haayad maxaliya diidaayo waalid korinayaa inuu u dhaqmo waalid ahaan. Gobolka Texas, Hadii aad tahay waalid korinaya ilmaha laxaadka la', waxa aad geli kartaa kaalintii waalidka hadii aad ogolaato inaad ka qayb gasho gaadhitaanka go'aamada waxbarashada gaarka ah iyo hadii aad dhamaystirato barnaamijka tobobarka waajibka ah kahor kulanka gudida ARD ee ilmahaaga, laakiin waxaan ka danbaynin maalinta 90aad markii aad waalid ugu noqotay wixii ah ujeedooyinka gaadhista go'aamada waxbarashada gaarka ah ee ilmaha. Marka aad dhamaystirato barnaamijka tobobarka la ansixiyay, lagaagama baahna inaad dib u qaadato barnaamijka tobobarka si aad waalidka ugu matasho isla ilmahaas ama inaad u noqoto waalid ama waalid ka masuul ah ilmo kale. Hadii

uu dugsigu go'aamiyo in aanu kuu magacaabin waalidka gaadhaya go'aanka waxbarashada gaarka ah, waa inuu ku siiyaa wargelin qoraal ah todoba maalmood gudahood oo ka bilaabma taariikhda go'aanka la gaadhay. Wargelintu waa inay sharaxdaa sababaha hay'ada waxbarashada deegaanku (**LEA**'s) ay u gaadhay go'aankan oo waa inay kuu sheegtaa inaad ku xarayn karto cabasho waxbarashada gaarka ah TEA.

Waalid ka Matalaya

Hadii, markii la sameeyay dadaal macquul ah, dugsigu uu ogaan kari waayo ama uu waayo waalidka ilmaha, waalidka korinaya ilmaha aanu diyaar u ahayn ama aanu awoodin inuu kaalintii waalidka galo, ilmuhu aanu deganayn guryaha dawladu caruurta ku koriso, ama ilmaha gobolku ka masuul yahay, dugsigu waa inuu u magacaabaa waalid ka matalayal oo markaa u galaya kaalintii waalidka ilmaha, iyada oo ilmaha uu yahay mid gobolku ka matalaha yahay oo maxkamadu ay u magacawdo waalid ka masuul ah moojee. Dugsigu waa inuu sidoo kale u magacaabaa waalid ka masuul ah dhalinyarta darbi jiifka ah ee aan cidna lahayn, sida uu dhigayo Sharciga Kaalmada Darbi Jiifka McKinney-Vento. Sida ugu dhakhsaha badan ee marka la magacaabo waalidka ka masuulka ah ilmaha darbi jiifka ah ama daryeelka kale ku jira, dugsigu waa inuu wargelin qoraal magacaabista ah u diraa go'aan gaadhaha ilmaha waxbarashadiisa iyo shaqaalaha kiiska.

Waxii akhbaar ah booqo xarunta lagu xanaaneyo caruurta iyo dhalinyarada guryo la anta ah (Xiriirinta: bit.ly/39v6KzG).

Si aad ugu qalanto inaad noqoto waalidka ka matalaya, waa in aanad u shaqaynin TEA, dugsiga ama hay'ada kale oo ku lug leh waxbarashada ama daryeelka ilmaha, waana in aanad lahayd wax dano ah oo kahor imanaya danaha ilmaha. Qofka loo magacaabay waalidka ka masuulka ah waa inuu leeyahay aqoon iyo xirfad ku filan, oo uu diyaar u yahay inuu u adeego, waa inuu si madax banaan u gaadhi karaa go'aanka lagu doonayo danaha ilmaha, xaqiijin karaa in ilmaha xuquuqdiisa aan lagu xad gudbin, booqan karaa ilmaha iyo dugsiga, eegi karaa duwaanada waxbarashada ilmaha, kala tashan karaa dadka ku lug waxbarashada ilmaha, uu ka qayb geli karaa kulmada gudida ARD, oo uu dhamaystiran karaa tobobarka. Qofka uu dugsigu u xushay inuu noqdo waalidka ka masuulka ah ilmaha waa inuu dhamaystirtaa barnaamijka tobobarka kahor kulanka xiga ee gudida ARD ee ilmaha waxaan ka danbaynin maalinta 90naad ee marka loo magacaabo waalidka ka matalaya ah. Marka aad dhamaystirato barnaamijka tobobarka la ansixiyay, lagaagama baahna inaad dib u qaadato barnaamijka tobobarka si aad waalidka ugu matasho isla ilmahaas ama inaad u noqoto waalid ama waalid matalayaah ilmo kale.

Shuruudo dheeri ah oo laxiriira ku-meelgaarka waalidiinta, fadlan eeg 19 TAC §89.1047 (Xiriirinta: bit.ly/39B7jla).

Helitaanka Ilmaha

Dhamaan caruurta laxaadka la' ee deggan gobolka, ee u baahan waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha, oo ay ku jiraan caruurta lixaadka la' *ee dhigta dugsiyada gaarka loo leeyahay, waa in la ogaadaa, la ogaadaa meesha ay joogaan, oo la qiimeeyaa.* Waxaa loo yaqaan nidaamkan *Helitaanka Ilmaha.*

Waxaa kamid ah hawlaha Helitaanka Ilmaha, LEA waa inay baahisaa ama baaq wargelin ah ku qortaa wargeysyada ama saxaafada kale, ama labadaba, iyada oo ay jiraan wareeg ku filan si loogu wargeliyo waalidka shaqada inuu soo helo, aqoonsado, oo qiimeeyo caruurta u baahan waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha.

Faahfaahin buuxda oo ku saabsan shuruudaha helitaanka Ilmaha, fadlan tixraac Qaabdhismeedka Sharci ee Nidaamka Waxbarshada Gaarka ah ee Ubadka Ku-saleysan (Linkiga: fw.escapps.net).

Ogaysiiska Hore ee Qoran

Waxa aad xaq u leedahay in lagu siiyo macluumaad qoraal ah oo ku saabsan talaabada dugsiga ee la xidhiidha baahiyaha waxbarashada gaarka ah ee ilmahaaga. Dugsigu waa inuu kusiiyaa qoraal wargelin ah oo leh waqti sababeysan hore kahor inta aanu ku talin bilaabista ama badalista aqoonsiga, qiimaynta, ama ku meelaynta waxbarashada ee ilmahaaga ama waxbarashada dadwaynaha bilaashka ah ee munaasabka ah (free appropriate public education, **FAPE**) ee ilmaha lasiinayo. Waxa aad sidoo kale xaq u leedahay wargelin qoraal ah oo hore kahor inta aanu dugsigu diidin bilawga ama badalista aqoonsiga, qiimaynta ama ku meelaynta waxbarashada ilmahaaga ama FAPE lasiinayo ilmahaaga. Dugsigu waa inuu bixiyaa wargelin qoraal ah oo hore iyadoon la eegayn hadii aad ogolaatay isbadalka ama dalbatay badalka.

Gudaha Texas, dugsigu waa inuu ku siiyaa ogeysiis qoraal ah oo qoraal ah ugu yaraan shan maalmood oo iskuulka ah kahor intaanuu soo jeedin ama diidin ficilka ilaa aad ogolaato waqti go'an oo kooban.

Dugsiga waa inuu ku daraa wargelinta qoraalka ah ee hore: sharaxa talaabooyinka dugsigu ku talinayo ama uu diiday inuu qaado; sharaxa sababta uu dugsigu ugu talinayo ama u diidayo talaabada; sharaxa nidaam kasta oo ah dabagal, qiimayn, duwaan, ama warbixin dugsigu u isticmaalay go'aaminta waxa uu ugu talinayo ama diidayo talaabada; bayaanka inaad haysto ilaalin oo uu kuu sugayo nidaamka ilaalinta IDEA; sharaxa sida aad u heli karto nuqul *Wargelinta Nidaamka Ilaalinta*; macluumaadka xidhiidhka ee shakhsiyaadka ama hay'adaha kaa caawin kara inaad fahanto IDEA; sharaxa ikhtiyaarada kale ee gudida ARD ee ilmahaagu ay eegeen iyo sababaha ikhtiyaaradaas loo diiday; iyo sharaxa sababaha kale ee dugsigu ugu talinayo ama u diiday talaabada.

Ogaysiiska waa inuu ku qoranyahay luuqad ay fahmi karaan dadwaynuhu oo laguna turjumaa afkaaga hooyo ama hab kale oo la isku af garto, ilaa ay iska cadahay inaan si fudud loo samayn karin mooyee.

Hadii luuqadaada hooyo ama qaabka kale ee xidhiidh aanu qoraal lahayn, dugsigu waa inuu cod ku turjumaa wargelinta ama uu isticmaalaa qaab kale oo luuqada hooyo ama qaab kale oo xidhiidh ah si aad u fahmi karto. Dugsigu waa inuu hayaa cadayn qoraal ah oo sheegeysa in taas la sameeyay.

Hadii, wakhti kadib marka uu dugsigu bilaabo inuu siiyo waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha ilmahaaga, aad ka noqoto ogolaanshahaaga adeegyada, dugsigu waa inuu joojiyaa waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha ee uu ilmahaaga siiyo. Kahor inta aanu joojin adeegyada, laakiin, dugsigu waa inuu ku siiyaa wargelin qoraal ah oo hore ka hor adeega ilaa oo aad ogaalid wakhti yar.

Iimaylka Elegtarooniga ah

Waalidka cunugga naafada ah wuxuu dooran karaa inuu ku helo ogeysiis qoraal ah emaylka elektirooniga ah haddii iskuulku sameeyo ikhtiyaarka noocaas ah.

Ogolaanshaha Waalidka

Dugsigu waa inuu helaa ogolaanshahaaga xogogaalnimo kahor inta aanay waxyaabaha qaar samaynin. *Ogolaanshahaaga xogogaalka ah* waxa uu ka dhigan yahay in: lagu siiyay dhamaan macluumaadka la xidhiidha talaabada la qaadayo ee markaa ogolaanshahaaga lagu raadiyo isagoo ku qoran luuqadaada hooyo ama qaab kale oo xidhiidh ah; inaad fahanto oo aad qoraal ku ogolaato hawsha ogolaanshaaha laguu waydiinayo, iyo in ogolaanshaha qoraalka ahi uu sharaxayo hawsha iyo liiska wixii duwaan ah ee la bixin doono iyo cida la siinayo; iyo inaad fahanto inaad bixisaa ogolaanshahaagu inay tahay ikhtiyaar oo aad ka noqon karto wakhti kasta.

Hadii aad doonayso inaad ka noqoto ogolaanshahaaga bixinta sii socota ee waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha, waa inaad qoraal sidaas ku samaysaa. Hadii aad ogolaanshaha bixisay oo aad kadibna ka noqotay, ka noqoshadaada dib looma soo celinayo.

Dugsigu waa inuu hayaa warqadaha xogaha ee dedaalka macquulka ah si loo helo ogolaanshaha waalidka. Waraaqaha waa inay ku jiraan duwaanka isku dayga dugsiga ee helitaanka ogolaanshaha sida duwaanta taleefanka oo faahfaahsan, nuqulka macluumaadka la iswaydaarsaday, iyo duwaanka faahfaahsan ee booqashada gurigaaga ama meesha aad ka shaqayso.

Qiimaynta Hore

Kahor inta aan la samaynin qiimaynta hore ee lagu ogaanayo ilmahaaga hadii uu u qalmo ilmo laxaad la' ahaan IDEA, dugsigu waa inuu wargelin qoraal ah ku siiyaa *Ogeysiiska Nidaamka Ilaalinta* oo qiimaynta lagu talinayo ku saabsan oo uu helaa ogolaanshahaag xogogaalka ah. Dugsigu waa inuu dadaal macquul ah u galaa helitaanka ogolaanshahaaga qiimaynta hore. Ogolaanshahaagu qiimaynta hore ahi kama dhigna sidoo kale in aad siisay dugsiga ogolaanshahaagii si ay u bilaabaan siinta ilmahaaga adeegyada waxbarashada gaarka ah. Hadii ilmahaagu yahay mid gobolku ka masuul yahay oo aanu adiga kula deganayn, dugsiga loogama baahna inuu ogolaanshe kaa helo hadii ay ku waayaan ama hadii xuquuqdaada waalidnimo meesha laga saaray ama lagu qoray qof kale oo amar maxkamadeed lagu soo saaray.

Adeegyada Hore

Dugsiga waxa sidoo kale uu u baahan yahay ogolaanshahaaga xogogaalka ah ee adeegyada waxbarashada gaarka ah si uu u siiyo ilmaha marka kowaad. Hadii aanad ka jawaabin dalabka inaad bixiso ogolaanshagaaga adeegyada hore, diido inaad bixiso ogolaanshaha, ama inta aad bixiso ogolaanshaha aad kadibna ka noqoto ogolaanshahaaga iyada oo qoraal ah, dugsigu kuma xadgudbayo shuruudaha hadii uu bixiyo FAPE oo looma baahna inuu qabto kulanka gudida ARD ama inuu u sameeyo ilmahaaga IEP.

Haddii aad diiddo inaad bixiso oggolaanshahaaga si ilmahaagu u helo waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xiriira markii ugu horreysay, ama haddii aad ka jawaabi weydo codsi ah inaad bixiso oggolaanshahaas ama mar dambe aad ka noqoto (baajiso) oggolaanshahaaga qoraal ahaan dugsiguna uusan siiso ilmahaaga waxbarashadda khaaska ah iyo adeegyada la xidhiidha ee ay ku doonaysay oggolaanshahaaga, dugsigaagu kuma xadgudbayo shuruudaha ah in FAPE loo diyaariyo ilmahaaga haddii ay ku fashilantay inay u fidiso ilmahaaga adeegyadaas; loomana baahna in la qabto kulan guddi ARD ah ama loo sameeyo IEP ilmahaaga waxbarashada khaaska ah iyo adeegyada la xiriira ee ogolaanshahaaga la codsaday.

Haddii aad ka noqoto (joojiso) oggolaanshahaaga qoraal meel kasta ka dib marka ilmahaaga marka hore la siiyo waxbarashadda khaaska ah iyo adeegyada la xiriira, markaa dugsigu ma sii wadi karo inuu bixiyo adeegyadan oo kale, laakiin waa inuu ku siiyaa ogeysiis qoraal ah oo hore, sida lagu sharraxay hoosta cinwaanka Ogaysiis Qoraal Hore, kahor intaadan joojin adeegyadaas.

Dib-u qiimaynta

Dugsigu waa inuu helaa ogolaanshahaaga si uu ilmaha dib u qiimayn ugu sameeyo iyada oo uu cadeeyo in talaabooyin macquul ah uu qaaday si uu u helo ogolaanshahaaga laakiin aad kasoo jawaabi wayday moojee.

Nidaamyada Diidmada -Hadii ilmuhu uu ku jiro dugsiga dadwaynaha oo aad diido inaad bixiso ogolaanshahaaga qiimaynta hore ama dib u qiimaynta, dugsigu waxa uu, laakiin waajib kuma aha, samayn karaa qiimaynta ama dib u qiimaynta ilmaha isaga oo isticmaalaya nidaamyada dhexdhexaadinta ama dhagaysiga xaqsoorka ah. In kasta oo sarkaalka dhagaysiga xaqsoorka ah uu armi karo in dugsigu uu qiimeeyo ilmaha iyada oo aan ogolaanshe lagaa qaadin, sarkaalka dhagaysigu waxaa dhici karta in aanu amrin in lasiiyo ilmahaaga adeegyada waxbarashada gaarka ah ogolaanshahaaga la'aantii.

hadii aad marka hore bixisay ogolaanshaha in ilmuhu uu qaato adeegyada oo aad markii danbe ka noqotay ogolaanshaha iyada oo qoraal ah in lasii wado adeegyada

kadib marka uu dugsigu bilaabo bixinta adeegyada, dugsiga waxaa dhici karta in aanu isticmaalin nidaamka dhexdhexaadinta si uu ogolaanshahaaga u helo ama nidaamyada xaqsoorka si uu u helo amarka sarkaalka dhagaysiga si loosii wado adeegyada.

Hadii waalidka cunuga guriga wax ku barta ama ku jira dugsi gaara ee kharashka waalidku isku qabo aanu siin ogolaansho qiimeynta koobaad ama dib qiimeynta ama waalidku ku guuldaraysto inuu ka jawaabo codsiga bixinta ogolaanshaha, dugsigu ma isticmaali karo ogolaanshaha diidmada nidaamka sare lagusoo sharxay. Degmada dugsiga loogama baahna inay u tixgaliso in cunugaagu ku haboon yahay helista adeegyada (adeegyada waalidiinta qaar heli karaa dugsiyada gaarka ee caruurta laxaadka la).

Ogolaanshahaaga looma baahna kahor inta aanu dugsigu naqdin macluumaadka hore uu u hayo ee kamid ah qiimaynta ama dib u qiimaynta ilmahaaga ama inuu ilmahaaga imtixaan ama qiimayn kale siiyo taasi oo la siiyo dhamaan caruurta iyada oo markaa dhamaan waalidka looga baahan yahay ogolaanshe moojee. Dugsiga waxaa dhici karta in aanu isticmaali karin diidmada ogolaanshahaaga ee hal adeeg ama hawl oo laguugu diidayo adiga ama ilmahaaga wixii adeegyo kale ah, gunooyin, ama hawl.

Qiimaynta Waxbarasho ee Madaxa Banaan

Qiimeyn waxbarasho oo madaxbanaan (IEE) waa qiimeyn uu sameeyo qof uqalma oo aanu shaqaaleysiin dugsigu. Waxaad xaq u leedahay inaad hesho IEE ee ilmahaaga haddii aadan ku raacsaneyn qiimeynta ilmahaaga ee laga helay dugsigaaga. Markaad weydiisato IEE, dugsigu waa inuu ku siiyaa macluumaad ku saabsan shuruudaha qiimaynta iyo halka laga helayo IEE.

IEE ee La Iska Bixiyo Kharashka

Hadii aad kasoo horjeedsato qiimaynta uu dugsigu bixinayo, waxa aad xaq u leedahay inaad dalbato in ilmahaaga uu qiimayn ku sameeyo, iyada oo kharashka dawlada laga qaadayo, qof aan ka shaqaynin dugsiga. *Kharashka dadwaynaha* macnaheedu waa laba mid uun in dugsigu wada bixiso kharashka qiimaynta ama ay hubiso in qiimaynta haddii kale lagugu siiyo bilaa lacag. *Qiimaynta waxbarashada madaxa banaan* (*independent educational evaluation,* **IEE**) waa qiimayn uu sameeyo qof khibrad u leh oo aan u shaqaynin dugsiga. Marka aad dalbato IEE, dugsigu waa inuu ku siiyaa macluumaadka ku saabsan shuruudaha qiimaynta iyo halka aad ka heleyso IEE.

Hadii aad codsatid IEE kharashka dadweynaha cunugaaga, dugsigaagy waa inuu, bilaa dib u dhac daruuriya, **laba-miduun**: (a) gudbiyo dacwad cabasho si uu u codsadi dhageysi silo muujiyo in qiimeynta cunugu ku haboon tahay; **ama** (b) Bixiyaa IEE kharashka dadweynaha, ilaa dugsigu go'aamiyo in qiimeyna cunugaaga ee aad heshay aanay buuxin shuruuda dugsiga.

Dugsigu waxa uu ku waydiin karaa sababta aad uga hortimid qiimayntiisa, laakiin sabab la'aan dib uguma dhigi karo ama ku diido karo dugsigu IEE isaga oo kaa dalbanaya sababta aad arrintaas ugu qanci wayday.

Waxa aad xaq u leedahay kaliya hal IEE oo dawladu kharashkeeda bixiso mar kasta oo dugsigu sameeyo qiimayn taas oo aanad ku qancin. Hadii aad ka dalbato dugsiga inuu bixiyo kharashka IEE, dugsigu waa inuu bixiyaa kharashka ama dalbadaa nidaamka dhagaysiga xaqsoorka iyada oo aan lagu samaynin dib u dhig aan loo baahnayn si uu u muujiyo qiimayntiisu inay munaasab tahay.

Shuruuda IEE

Haddii kharashka IEE-da lagu bixinayo kharashka dadwaynaha, shardiga lagu helay qiimayntu, oo ay ku jirto goobta qiimaynta iyo takhasuska imtixaan qaadaha, waa in ay la mid ahaataa heerka dugsigu uu isticmaalo marka uu bilaabayo qiimaynta ilaa xadka shardiyadani ay ka waafaqsanyihiin xaqa aad u leedahay IEE. Marka laga reebo shuruudaha hore, dugsigu kuguma xidhi karo shuruudo ama jadwal la xidhiidha ku helitaanka IEE kharashka dadwaynaha.

Go'aanka Sarkaalka Dhegaysiga

Hadii dugsigu u dalbado nidaamka dhagaysiga xaqsoorka oo sarkaalka dhagaysigu uu go'aamiyo in qiimaynta dugsigu ay munaasab tahay ama in IEE aad heshey aanu buuxinaynin shuruudaha IEE, dugsigu ma aha inuu bixiyo kharashka IEE.

IEE ee La Iska Bixiyo Kharashka

Waxa aad mar kasta xaq u leedahay inaad hesho IEE adiga oo iska bixinaya kharashka. Cidii doontaa kharashka ha bixisee, dugsigu waa inuu eegaa IEE go'aan kasta oo ku saabsan FAPE uu siinayo ilmahaaga hadii IEE ay buuxiso shuruudaha dugsiga. Waxaad sidoo kale soo bandhigi kartaa IEE cadayn ahaan nidaamka dhagaysiga xaqsoorka.

IEE Uu Amray Sarkaalka Dhagaysigu

Hadii sarkaalka dhagaysigu uu amro IEE taas oo qayb ka ah nidaamka dhagaysiga xaqsoorka, dugsigu waa inuu bixiyaa kharashka.

Nidaamyada Marka la edbinayo Carruurta Naafada ah

Awooda kuwa masuulka ka ah iskuulka

Go'aaminta Kiisaska

Hadii ilmahaagu ku xadgudbaan xeerka anshaxa dugsiga, dugsigu waa inuu raacaa nidaam anshax marin ah oo gaar ah hadii uu ilmuhu ka saarayo meelaynta wakhtigan oo uu ka saarayoasina ay keeneyso isbadal nidaamka meelaynta ah.

Guud ahan

Ilaa iyo inta ay tallaabadaas oo kale u qaadayaan carruurta aan naafada ahayn, shaqaalaha dugsiga ayaa laga yaabaa, in ka badan 10 maalmood oo iskuul oo isku xigta, inay ka saaraan ilmo naafo ah oo ku xadgudba xeerka anshaxa ardayga meeleyntiisa hadda ama goob waxbarasho ku meel gaadh ah oo ku habboon (IAES), goob kale, ama ka joojin. Shaqaalaha iskuulka ayaa sidoo kale ku soo rogi kara ka saaritaan dheeri ah cunuga aan ka badneyn 10 maalmood oo iskuul ah isku xigxiga isla sanad dugsiyeedka dhacdooyinka anshax xumo ee kaladuwan, illaa iyo inta ka saaritaannadaasi aysan ka dhiganayn beddel meelayn ah (eeg cinwaanka Isbeddelka Meelaynta Sababta oo ah Ka saarista Anshax Daran ee qeexitaanka). Marka ilmaha naafada ah laga saaro meelaynta ama meelaynta guud ahaan 10 maalmood oo iskuul isla sanad dugsiyeedka, dugsigu waa inuu, inta lagu jiro maalmaha soo socda ee ka saarida ee sanad dugsiyeedkaas, bixiyo adeegyo illaa heerka hoos looga baahan yahay hoosta cinwaan hoosaadka Adeegyada.

Awooda Dheeradka ah

Haddii dabeecadda jabisay xeerka anshaxa ardayga aysan ka muuqan itaal darrida ilmaha, iyo beddelka edbinta ee meelaynta ay ka badnaan doonto 10 maalmood oo iskuul oo isku xigta, shaqaalaha iskuulka ayaa ku dabaqi kara nidaamka edbinta canugga naafada ah isla habdhaqanka iyo isla muddada ay u qabaneyso carruurta aan naafada ahayn, marka laga reebo in dugsigu waa inuu siiyaa adeegyo cunugga sida hoos lagu sharaxay hoostiisa Adeegyada. Guddiga ARD ee cunugga ayaa go'aamiya IAES ee adeegyadaas.

Adeegyada

Degmadu wax adeeg ah uma siiso ilmaha naafada ah ama ilmaha aan naafada ahayn ee laga saaray meelayntiisa hadda 10 maalmood oo dugsi ama ka yar sannad Iskuuladaas.

Canuga naafada ah ee laga saaray meeleynta canugga ee hadda in ka badan 10 maalmood oo iskuul ah iyo dhaqanku ma ahan mid muujinaya naafonimada ilmaha ama qofka laga saaray duruufo gaar ah waa inuu:

- Sii wad inaad hesho adeegyo waxbarasho (waxaad heli kartaa FAPE), si aad ugu suurta geliso cunuga inuu kusii wado kaqeyb qaadashada manhajka waxbarashada guud, in kasta oo goob kale (taasi waxay noqon kartaa IAES), iyo inaad uhortagto himilooyinka la higsanayo barnaamijka waxbarashada shaqsiga ah ee ilmaha; iyo
- Hesho, sida ugu habboon, qiimeynta habdhaqanka shaqada, iyo faragelinta anshaxa adeegyada iyo wax ka beddelka, kuwaas oo loogu talagalay in wax looga qabto ku xadgudubka dhaqanka si aysan mar kale u dhicin.

Ka dib marka ilmaha naafada ah laga saaro meelayntiisa ama keeda 10 maalmood oo iskuul isla sannadkaas iskuulka, iyo haddii ka saarista hadda ay tahay 10 maalmood oo isku xigta ama ka yar iyo haddii ka saaristu aysan ahayn beddel meelaynta (eeg qeexitaanka hoosta), ka dib shaqaalaha dugsiga, iyagoo la tashanaya ugu yaraan mid ka mid ah macallimiinta ilmaha, waxay go'aamiyaan ilaa heerka adeegyada loo baahan yahay si loogu oggolaado cunugga inuu u sii wado ka-qaybgalka manhajka guud ee waxbarashada, in kasta oo goob kale, iyo horumarka laga gaarayo himilooyinka ku xusan IEP-ga ilmaha.

Haddii ka saaristu tahay bedel meeleyn, guddiga ARD-da cunugga ayaa go'aamiya adeegyada ku habboon si ay ugu suurtagasho cunugga inuu ka sii mid ahaado manhajka waxbarashada guud, in kasta oo goob kale (taasi ay noqon karto IAES), iyo in lagu horumariyo himilooyinka la gaarayo ku qoran IEP-ga ilmaha.

Nidaamka Dhagaysiga Xaqsoorka ee la Dedejiyay

10 maalmood oo dugsi gudahood ah go'aan kasta oo lagu beddelayo meeleynta ilmaha naafada ah sababtoo ah ku xad gudubka xeerka anshaxa ardayga (marka laga reebo ka saarista oo ah 10 maalmood oo isku xigta ama ka yar oo aan beddel meelayn) , dugsiga, adiga, iyo xubnaha ku habboon ee guddiga ARD (sida aad adigu iyo iskuulka u go'aamiseen) waa inay dib u eegaan dhammaan macluumaadka la xiriira ee faylka ardayga ku jira, oo ay ku jiraan IEP-ga cunugga, u fiirsashada macallinka, iyo wixii macluumaad ah ee khuseeya ee aad adigu siiso :

- Haddii anshaxa su'aashu ay sababtay, ama uu xiriir toos ah oo la taaban karo la lahaa, naafonimada ilmaha; ama
- Haddii anshaxa su'aashu ahaa natiijada tooska ah ee ku guuldarraysiga dugsiga ee hirgelinta IEP-ga ilmaha.
-

Haddii dugsiga, adiga, iyo xubnaha ku habboon ee guddiga ARD ay go'aamiyaan in labadaas xaaladood midkood la buuxiyey, anshaxa waa in lagu go'aamiyaa inuu yahay muujinta naafonimada ilmaha.

Haddii dugsiga, adiga, iyo xubnaha ku habboon ee guddiga ARD-da cunugga ay go'aamiyaan in anshaxa su'aashu uu ahaa natiijada tooska ah ee ku guuldaraysiga dugsiga ee hirgelinta IEP, dugsigu waa inuu si dhakhso leh u qaadaa tallaabo si uu u saxo cilladahaas.

Qeexitaannada

Maaddada la kontoroolo macnaheedu waa daroogo ama walax kale oo lagu gartay jadwalka I, II, III, IV, ama V ee Qaybta 202 (c) ee Xeerka Waxyaabaha La Xakameeyay (21 U.S.C. 812 (c)).

Daroogada sharci darrada ah waxaa loola jeedaa walax la kontoroolay, laakiin kuma jiraan walax la kontoroolay oo si sharci ah loo haysto ama loo adeegsaday iyada oo ay kormeerayaan xirfadle daryeel caafimaad oo shati haysta ama sharci ahaan loo haysto ama loo adeegsaday awood kale oo hoos timaada Sharcigaas ama qodob kale oo federaal ah. sharciga.

Dhaawaca jirka ee halista ah wuxuu leeyahay *macnaha marka loo eego ereyga dhaawaca jirka ee halista ah sida ku xusan cutubka* (3) ee qodob hoosaadka (h) ee Qeybta 1365 ee cinwaanka 18aad, Xeerka Mareykanka.

Hubku wuxuu leeyahay macnaha *erayga hub khatar ah* sida ku cad farqada (2) ee hoosaadka koowaad (g) ee Qeybta 930 ee Cinwaanka 18, Xeerka Mareykanka.

Ogeysiis

Taariikhda ay go aan ka gaadhayso ka saarida taas oo ah bedelka meelaynta ilmahaaga sababta oo ah ku xad gudubka xeerka anshaxa ardayga, SAU waa inay kugu soo wargaliso go'aankaas, oo ay ku siiso adiga ogaysiis dhowritaan ilaalin ah.

Bedelka Meelaynta Sababta oo ah Ka saarida Anshax Marinta

Ka saarida ilmahaaga ee naafada ah meelaynta waxbarasho ee cunugaaga hada waa bedelka meelaynta haddii:

- Ka saariddu waa in ka badan 10 maalmood oo iskuul ah oo xiriir ah; ama
- Cunugaaga waxaa lagu soo rogay ka-saaritaanno taxane ah oo qaab u noqda maxaa yeelay:
    - Ka saarida taxanaha ah waxay ka badan tahay 10 maalmood oo dugsiyeed sanad dugsiyeedka;

- Dhaqanka ilmahaagu wuxuu si weyn ula mid yahay dabeecadda ilmaha dhacdooyinkii hore ee keenay taxaddarrada ka saarista; iyo
- Waxyaabaha dheeriga ah sida dhererka saaritaan kasta, wadarta waqtiga ilmahaaga laga saaray, iyo isku dhawaanshaha ka saaritaanada midba midka kale.

Haddii qaab ka saaritaanku ka dhigan yahay beddel meeleyn waxaa go'aamiya kiisaska kiisaska ee iskuulka iyo, haddii laga horyimaado, waxaa dib loo eegi doonaa iyada oo loo marayo nidaamka iyo nidaamka garsoorka.

Go'aaminta Dejinta

Guddiga ARD wuxuu go'aamiyaa IAES ka saarista oo ah beddelka meelaynta, iyo ka saarista Qaybta Maamulka Dheeraadka ah iyo Xaaladaha Gaarka ah.

Racfaan

Guud ahaan

Waxaad xareyn kartaa dacwad cadaalada oo sharci ah si aad u codsato dhageysiga nidaamka xuquuq dhowrista leh haddii aadan ku raacsaneyn:

- Go'aan kasta oo ku saabsan meelaynta lagu sameeyay qodobadan edbinta; ama
- Go'aanka muujinta kor lagu sharaxay.

Dugsigu wuxuu fayl garaysan karaa dacwad cadaalada si uu u codsado dacwad cadaalada oo sharci ah hadii ay aaminsan tahay in joogtaynta meelaynta hada ee cunugaaga ay si weyn ugu dhawdahay dhaawac soo gaara ilmahaaga ama kuwa kale.

Awoodda Sarkaalka Dhageysiga

Sarkaalka dhageysiga ee buuxiya shuruudaha lagu sharxay qaybta Nidaamka Nidaamka Xaqsoor ee hoos ku xusan waa inuu fuliyaa nidaamka dhagaysiga xaqa qofka oo uu go'aan gaadhaa. Sarkaalka dhageysigu wuxuu:

- U soo celi ilmahaaga naafonimada meelaynta laga soo saaray ilmahaaga haddii sarkaalka dhagaysiga uu go'aansado in ka saaridu ay ahayd ku xadgudub shuruudaha lagu sharraxay hoosta cinwaanka Hay'adda Shaqaalaha Dugsiga, ama in dhaqanka ilmahaagu uu ahaa muujinta ilmahaaga naafonimo; ama
- Dalbo beddel meelaynta ilmahaaga naafonimada leh oo loo beddelo IAES habboon oo aan ka badnayn 45 maalmood oo dugsi haddii sarkaalka dhagaysigu uu go'aansado in joogtaynta meelaynta hadda ee ilmahaagu ay si weyn ugu dhowdahay inay ku dhacdo dhaawac ilmahaaga ama kuwa kale.

Nidaamyadan dhagaysi waa la soo celin karaa, haddii dugsigu rumaysan yahay in ku soo celinta ilmahaaga meeshiisii hore ay u badan tahay inay ku keento dhaawac ilmahaaga ama dadka kale.

Markasta oo adiga ama iskuulku xaraystaan dacwad cadaalada oo sharci ah si aad u codsataan dhagaysi noocan oo kale ah, dhagaysi waa in la qabtaa kaas oo buuxiya shuruudaha lagu sharxay qaybta ku saabsan Habraaca Sharciga ee hoos ku xusan, marka laga reebo sida soo socota:

- A Shaaha ama iskuulka waa inay diyaariyaan dhagaysiga dacwadda degdega ah, taas oo dhici doonta 20 maalmood oo dugsi gudahood laga bilaabo taariikhda dhageysiga la codsaday waana inay kudhashaa go'aan 10 maalmood oo iskuul ah dhagaysiga kadib.
- Ilaa aad adiga iyo dugsigu ku heshiisaan qoraal ahaan inaad ka tanaasushaan kulanka, ama aad ku heshiisaan inaad adeegsataan dhexdhexaadin, kulanka xallinta waa inuu dhacaa toddobo maalmood gudahood marka la helo ogeysiiska dacwadda nidaamka jira. Dhageysiga dacwada wuu sii socon karaa ilaa arinta loo xaliyo si labada dhinacba ugu qancaan 15 maalmood gudahood laga soo bilaabo markii la helay cabashada nidaamka cadaalada.
- Gobol wuxuu dejin karaa qawaaniin habraac oo kala duwan oo loogu talagalay dhagaysiga nidaamka cadaalada marka loo eego sida ay u dejisay dhagaysiga dacwadaha kale, laakiin marka laga reebo waqtiyada, sharciyadaasi waa inay la jaan qaadaan xeerarka ku jira dukumintigan ee la xiriira dhagaysiga dacwadda.

Adiga ama dugsigu waxaad rafcaan ka qaadan kartaan go'aanka dhagaysiga dacwadda degdega ah si la mid ah go'aamada dhagaysiga dacwadaha kale, sida lagu sharaxay qaybta ku saabsan Falalka Madaniga, ee hoose.

Meelaynta Inta Rafcaanku socdo

Goorma, sida kor lagu sharaxay, adiga ama dugsigu aad fayl garaysaan dacwadda nidaamka xuquuq dhowrista leh ee la xiriirta arrimaha edbinta, cunuggaagu waa (haddii adiga iyo SHA ama dugsigu aad si kale isku raacdaan) mooyee IAES inta laga gaarayo go'aanka sarkaalka dhageysiga, ama illaa dhicitaanka waqtiga ka saarida sida loogu talagalay laguna sharxay hoosta cinwaanka Maamulka Shaqaalaha Iskuulka, hadba kii ugu horreeya ee dhaca.

Ilaalinta Caruurta Aan Weli La Go'aamin Inay U Qalmaan Waxbarashada Gaarka ah

Guud ahaan

Haddii ilmahaaga aan weli la go'aamin inuu u qalmo waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xiriira oo uu ku xad gudbo xeerka anshaxa ardayga, laakiin dugsigu uu lahaa aqoon (sida hoos lagu go'aamiyey) ka hor inta anshaxa keenay tallaabada edbinta aysan dhicin in ilmahaagu ahaa ilmo naafonimo, ka dib markaa ilmahaagu wuxuu sheegan karaa wax kasta oo ka mid ah difaacyada lagu sharaxay ogeysiiskan.

Aasaaska Aqoonta ee Arimaha Anshaxa

Dugsiga waxaa loo qaddarin doonaa inuu aqoon u leeyahay in ilmahaagu yahay ilmo naafo ah haddii, ka hor inta anshaxa keenay tallaabada edbintu aanu dhicin:

- Waxaad walaac kaga muujisay qoraal ahaan kormeeraha ama shaqaalaha maamulka ee hay'adda waxbarashada ee habboon, ama macallinka ilmahaaga in ilmahaagu u baahan yahay waxbarasho gaar ah iyo adeegyada la xiriira;
- Waxaad codsatay qiimeyn la xiriirta u-qalmitaanka waxbarashada khaaska ah iyo adeegyada la xiriira ee hoos yimaada IDEA Qaybta B; ama
- Teacher Macallinka ilmahaaga ama hawlwadeennada kale ee dugsiga waxay muujiyeen walaac gaar ah oo ku saabsan qaab-dhaqan oo uu ilmahaagu si toos ah ugu muujiyey agaasimaha dugsiga waxbarashada gaarka ah ama shaqaalaha kale ee kormeerayaasha dugsiga.

Ka reeban - Dugsi looma qaddarin doono inuu aqoon noocaas ah leeyahay haddii:

- Ma aadan oggolaan qiimeynta ilmahaaga ama ma diidin adeegyada waxbarashada gaarka ah; ama
- Ilmahaaga ayaa la qiimeeyay oo la go'aamiyay inuusan ahayn cunug naafo ah sida hoos timaada IDEA Qaybta B.

Shuruudaha lagu dabbaqayo haddii aanu jirin Aasaaska Aqoonta

Haddii ka hor inta aan laga qaadin tallaabooyinka edbinta ee ka dhanka ah ilmahaaga, dugsigu aanu aqoon u lahayn in ilmahaagu yahay ilmo naafo ah sida kor lagu sharaxay Aasaaska Aqoonta ee Arrimaha Anshaxa iyo Ka Reebidda, ilmahaaga waxaa laga yaabaa in lagu qaado tallaabooyinka edbinta ee lagu dabaqay carruurta aan naafada ahayn ee ku kaca dabeecado u dhigma. Si kastaba ha noqotee, haddii codsi loo sameeyo qiimaynta ilmahaaga inta lagu jiro muddada ilmahaaga lagu qaadayo tallaabooyin edbin ah, qiimaynta waa in lagu qabtaa hab dhakhso leh. Ilaa qiimaynta la dhammaystiro, ilmahaagu wuxuu ku sii jirayaa meelaynta waxbarasho ee ay go'aamiyaan maamulka dugsigu, oo ay ku jiri karaan ka joojinta ama cayrin la'aan adeegyada waxbarashada. Haddii ilmahaagu go'aansado inuu yahay ilmo naafo ah, iyada oo la tixgelinayo macluumaadka ka soo baxay qiimaynta uu dugsigu sameeyey iyo macluumaadka aad adigu bixisay, dugsigu waa inuu siiyaa waxbarasho gaar ah iyo adeegyo la xidhiidha si waafaqsan IDEA Qaybta B, oo ay ku jiraan shuruudaha edbinta kor lagu sharaxayTixraac iyo Waxqabad ay fulinayaan sharci fulinta iyo masuuliyiinta garsoorka

U Diritaanka iyo Talaabada ay Fulinayaan Sharci Fulinta iyo Maamulka Garsoorku aqoonsi

IDEA Qeybta B maahan:

Ka mamnuuco hay'ad inay u soo gudbiso hay'adaha ku habboon dambi uu galay ilmo naafo ah; ama

- Ka hortagida sharci fulinta Texas iyo mas'uuliyiinta garsoorka in ay gutaan waajibaadkooda ku saabsan

ku dabakhida ku dabaqida sharciga federaalka iyo kan gobolka ee dambiyada uu galo cunug naafo ah.
- Ka hor istaag sharci fulinta Texas iyo mas'uuliyiinta garsoorka inay gutaan waajibaadkooda ku saabsan ku dabbaqida ku dhaqanka sharciga federaalka iyo kan gobolka ee dambiyada uu galo cunug naafo ah.

Gudbinta Diiwaanka

Haddii iskuulku soo sheego dambi uu galay cunug naafo ah, dugsiga:

- Waa inuu hubiyaa in nuqulada waxbarashada gaarka ah ee canugga iyo diiwaanada edbinta loo gudbiyo si ay uga fiirsadaan mas'uuliyiinta hay'adda ay ku wargeliso dembiga; iyo
- Waxaa laga yaabaa in loo soo gudbiyo nuqulada waxbarashada gaarka ah ee canugga iyo diiwaanada edbinta kaliya illaa iyo inta uu oggol yahay Xuquuqda Waxbarashada Qoyska iyo Sharciga Asturnaanta (FERPA).

Xogta sirta

Sida loogu adeegsaday qaybtaan:

Burburka macnaheedu waa burburin jireed ama ka saarida aqoonsi shaqsiyadeed macluumaadka si macluumaadka aan shaqsi ahaan loogu aqoonsan karin.

Duwaanada waxbarashada waa duwaanada sida tooska ah ula xidhiidha ilmahaaga ee uu dugsigu hayo ama cid matalaysa dugsiga, taas ay jiraan waxyaabaha qaar oo ka reebban oo ku xusan FERPA iyo xeerarkeda hirgelinta ee 34 *Xeerka Anshaxa Federaalka (Code of Federal Regulations,* **CFR**) Qaybta 99.

Wakaaladda kaqeyb qaadashada waxaa loola jeedaa degmo dugsiyeed kasta, wakaalad, ama hay'ad uruurisa, haysa, ama isticmaasha macluumaad shaqsiyeed lagu garan karo, ama macluumaadka laga helo, sida hoos timaada IDEA Qaybta B.

Macluumaadka shaqsi ahaan lagu garan karo waxaa ka mid ah: magaca ilmahaaga, magacaaga waalid ahaan, ama magaca xubin kale oo qoyska ka mid ah; cinwaanka ilmahaaga; aqoonsi shaqsiyeed sida lambarka Lambarka Bulshada ee ilmahaaga; ama liiska astaamaha shaqsiyadeed ama macluumaad kale ee suurtogal ka dhigaya in lagu garto ilmahaaga si macquul ah oo hubaal ah.

Waxa aad xaq u leedahay in aad aragto duwaanka waxbarashada ilmahaaga oo ay ku jiraan qaybta la xidhiidha waxbarashada gaarka ah. Dugsigu waxa uu taageeri karaa in aad leedahay awooda in aad baadho dibna u eegto duwaanada la xidhiidha ilmahaaga iyadoo lagu taliyo in aanad lahayn awoodaas mooyee sida ay dhigayaan shuruucda ku habboon ee maamula arrimaha sida koriyenimada, kala-tagga, iyo furriinka. Waxa aad sidoo kale ogolaan kartaa in qof kale uu eego duwaanka ilmahaaga. Marka aad dalbato inaad eegto duwaanada, dugsigu waa inuu kuu diyaariyaa iyada oo aan dib u dhac aan loo baahnayn aanu ku samaynin iyo kahor wixii kulan ah ee gudida ARD ama wixii nidaam dhagaysi xaqsoor ama madal xalin ah, oo waa in si kasta oo ay ahaato ayna ka badnaan 45 maalmood kadib taariikhda aad dalbatay.

Bayaaminta, Nuqulada, iyo Ujrada

Hadii aad dalbato, dugsigu waa inuu kuu sharaxaa oo uu kuu turjumaa duwaanada, ilaa intii macquulka ah. Dugsigu waa inuu kuu sameeyaa nuqul hadii ay sidaasi tahay qaabka kaliya ee aad ku eegi karto oo aad ku akhriyi karto duwaanada. Dugsiga waxaa dhici karta in aanu kaa qaadin ujrada baadhitaanka ama soo saaritaanka wixii duwaan ah ee waxbarashada ilmahaaga. Laakiin, waxa uu kaa qaadi karaa ujrada koobiga, hadii aanay ujradu kaa horjoogsanaynin inaad eegto oo aad akhrido duwaanada.

Macluumaadka Wax ka Badan Hal Ilme

Hadii wax kamid ah duwaanka waxbarashada uu ku jiro macluumaad kusaabsan wax ka badan hal ilme, waxa aad xaq u leedahay inaad eegto oo aad akhrido macluumaadka ku saabsan ilmahaaga, ama in laguu sheego macluumaadkiisa gaarka ah.

Waxa aad xaq u leedahay inaad dalbato oo aad hesho liis noocyada iyo goobaha diiwaanka waxbarashada la soo ururiyey, la hayo, ama ay isticmaaleen dugsigu.

Oggolaanshaha Shaacinta Macluumaadka Shaqsi Lagu Aqoonsan Karo

Ilaa ay macluumaadka ku jiraan diiwaanka waxbarashada, oo shaacinta la oggolaado iyadoon waalidku raalli ka ahayn sida hoos timaadda FERPA, oggolaanshahaaga waa in la helaa ka hor inta aan macluumaadka shakhsiyan lagu garan karo loo shaacin dhinacyada aan ka ahayn saraakiisha hay'adaha ka qayb qaadanaya. Oggolaanshahaaga looma baahna kahor intaan macluumaad shaqsiyeed lagu garan karo loo siidaynin saraakiisha wakaaladaha kaqeyb gala ujeedooyinka ujeeddada IDEA Qeybta B.

Ogolaanshahaaga, ama ogolaanshaha ilmaha u qalma ee gaadhey da'da qaangaarka sharciga ah ee gobolka, waa in la helaa kahor xogta qofka lagu aqoonsan karo inta aan loo fasixin saraakiisha hay'adaha kaqaybqaadanaya iyagoo siinaya ama bixinaya lacagta adeegyada kala-guurka.

Haddii ilmahaagu uu dhigto ama uu galayo, dugsi gaar loo leeyahay oon ku oolin isla degmo dugsiga aad deggan tahay, ogolaanshahaaga waa in la helaa ka hor intaan wax xogta shakhsiga lagu aqoonsan karo aan loo fasixin saraakiisha degmada dugsiga halka dugsiga gaarka loo leeyahay ku yaalo iyo saraakiisha degmada dugsiga ee meesha aad deggan tahay.

Dugsigu waa inuu hayaa duwaanka qof kasta ah, marka adiga iyo saraakiisha dugsiga ee loo ogol yahay laga tago, ee eega duwaanka waxbarashada gaarka ah ee ilmahaaga, iyada oo aad bixiso ogolaanshe bixin moojee. Duwaanka waa inuu ku jiraa magaca qofka, taariikhda galaangalka la bixiyay, iyo ujeedada qofka loogu ogolaaday inuu u isticmaalo duwaanada.

Sarkaal dugsiga ka tirsan waa inuu qaadaa xilka hubinta qarsoodiga wixii ah xogta shakhsiga lagu aqoonsan karo. Dhamaan dadka ururinaya ama adeegsanaya xogta shakhsiga lagu aqoonsan karo waa in ay helaan tababar ama tilmaamo quseeya xeerarka iyo nidaamka gobolka ee quseeya qarsoodiga sida ay dhigayaan IDEA iyo FERPA. Dugsi kastaa waa in uu u hayaa, baadhitaanka dadwaynaha, liiska magacyada hadda iyo boosaska shaqaalaha ku sugan dugsiga kuwaas oo galaangal u yeelan kara xogta shakhsiga lagu aqoonsan karo.

Waxka Badalka Duwaanka

Hadii aad u aragto inay khaldan yihiin duwaanada waxbarashada ilmahaagu, majaro habaabinayaan, ama ay kasoo horjeedaan xuquuqda ilmahaaga, waxa aad ka dalban kartaa dugsiga inuu wax ka badal ku sameeyo macluumaadka. Wakhti macquul ah gudihii dugsigu waa inuu go'aansadaa hadii macluumaadka wax laga badalayo. Hadii uu dugsigu uu diido in macluumaadka aad dalbatay in wax laga badalo inuu badalo, waa in uu kuu sheegaa diidmada iyo xuquuqdaada inaad hesho dhagaysi aad kaga doodo macluumaadka ku jira duwaanada. Dhagaysiga noocan ah waxaa weeye dhagaysi deegaanka ah oo hoos yimaada FERPA oo ma aha nidaamka dhagaysiga xaqsoorka IDEA oo ka hordhaca sarkaalka dhagaysiga dhexdhexaadka ah.

Haddii, dhagaysiga kadib, dugsigu uu go'aansado in xogtu ay tahay mid aan sax ahayn, marin habaabis ah ama haddii kale xadgudub ku ah gaar ahaanshaha ah ama xuquuqaha kale ee ilmahaaga, waa inuu bedelaa xogtaasi oo uu kugu wargeliyaa adiga qoraal ahaan. Haddii, dhagaysiga kadib, dugsigu uu go'aansado in xogtu aanay ahayn mid aan sax ahayn, marin habaabis ah ama haddii kale xadgudub ku ah gaar ahaanshaha ama xuquuqaha kale ee ilmahaaga, waa in uu kugu wargeliyaa xaqa aad u leedahay inaad soo diyaarsan karto warbixin aad kaga faaloonayso duwaanka ilmahaaga ilaa inta duwaanka ama qaybta muranku ka jiro uu hayo dugsigu.

Hadii aad ka noqoto ogolaanshahaaga iyada oo qoraalka ee qaadashada waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidh ee ilmahaaga kadib marka uu markii hore dugsigu ilmahaaga siiyay adeegyada, dugsiga ku waajib maaha inuu wax ka badal ku sameeyo duwaanada waxbarashada ilmahaaga oo uu ka saaro wixii tixraac ah ee muujinaya helitaanka ilmahaaga ee adeegyada waxbarashada gaarka ah ee hore. Laakiin, waxa aad weli xaq u leedahay inaad dalbato in uu dugsigu wax ka badal ku sameeyo duwaanada ilmahaaga hadii aad u aragto in duwaanada waxbarashada ilmahaagu, majaro habaabinayaan, ama ay kasoo horjeedaan xuquuqda ilmahaaga.

Ilaalinta iyo Burburinta

Dugsigu waa in uu ilaaliyaa sir ahaanshaha duwaanka ilmahaaga ee ururinta, kaydinta, shaacinta, iyo xaaladaha burburinta kujirta. *Burburinta* micnaheedu waa burburin muuqata ama ka saarida xogta waxyaabahii qofka lagu aqoonsan lahaa sidaas darteed xogta shakhsi ahaan lama aqoonsan karo intaa kadib. Dugsigu waa inuu kuu sheegaa wixii macluumaad ah ee duwaanka ilmahaaga ah ee aan wixii intaa ka danbeeya loogu baahnayn adeegyada waxbarashada ee lasiinayo ilmahaaga. Macluumaadka waa in la burburiyaa marka aad dalbato marka laga reebo magaca hore, cinwaanka, lambarka taleefanka, dhibcaha, duwaanka xaadiriska, fasalada uu dhigtay, heerka fasalka uu dhamaystirtay, iyo sanadka uu dhamaystirtay.

Wargelinta Waalidka

TEA waxay bixin doontaa wargelin si wanaagsan waalidka ula socodsiinayso qarsoodinimada macluumaadka shakhsi ahaaneed ee haybtooda sheegaya, oo ay ku jiraan: sharaxa ilaa xadka wargelinta lagu siiyo luuqadooda hooyo dadyawga kala duwan ee ku sugan gobolka; sharaxa caruurta macluumaadkooda shakhsi ahaaneed la hayo, nooca macluumaadka la doonayo, qaababka loo isticmaalayo uruurinta macluumaadka, oo ay ku jiraan ilmaha macluumaadka laga helay, iyo isticmaalada macluumaadka; guudmarka xeerarka iyo nidaamyada hay'adaha ku jiraa ay tahay inay raacaan kaydinta, siinta cid kale, haynta, iyo burburinta macluumaadka haybta shakhsi ahaaneed sheegaya; iyo sharaxa dhamaan xuquuqaha waalidka iyo caruurta ee ku saabsan macluumaadkan, oo ay ku jiraan xuquuqda hoos timaada FERPA iyo xeerarkeeda fulinta ee 34 CFR Qaybta 99.

Ikhtiyaar Inay Waalidku Dugsi Gaar Loo Leeyahay Ku Meeleeyaan

Waxa aad leedahay xuquuq gaar ah marka aad ilmahaaga si ikhtiyaar ah u gelenayso dugsi gaar ah. IDEA ugama baahna dugsiga dadwaynaha inuu bixiyo kharashka waxbarashada, oo ay ku jiraan waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha, ee caruurta qaba laxaad la'aanta ee dhigta dugsi ama xarun gaar loo leeyahay hadii dugsiga dadwaynuhu uu u diyaariyo FAPE ilmahaaga oo aad dooratay inaad gayso ilmahaaga dugsi ama xarun gaar loo leeyahay. Laakiin, dugsiga dadwaynaha ee ku yaala meesha uu ku yaalo dugsiga gaarka loo leeyahay waa inuu ku daraa ilmahaaga dadka baahidooda lagaga jawaabayo IDEA ee caruurta kuwaas oo waalidkood ku meeleeyeen dugsi gaar loo leeyahay.

Ku Meelaynta Dugsiga Gaarka Loo Leeyahay ee Waalidka Marka FAPE Arrin Taagan

Waxa aad leedahay xuquuq gaar ah marka aad ilmahaaga ku meelayso dugsi gaar loo leeyahay maadaama oo aanad ku qancin helitaanka dugsiga dadwaynaha ee barnaamijka ku haboon ilmahaaga.

Haddii ilmahaagu hore u helay waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha oo uu ogolaaday dugsiga dadwaynuhu, oo aad doorato in aad ka diiwaan geliso ilmahaaga dugsiga gaarka ah ee barbaarinta, dugsiga hoose, ama dugsiga sare adoon ogolaansho iyo gudbin ka haysan dugsiga dadwaynaha, maxkamad ama sarkaalka dhagaysiga waxa laga yaabaa in ay uga baahdaan dugsiga dadwaynaha in uu kuu magdhawo kharashka dhigashadaas haddii maxkamada ama sarkaalka dhagaysigu uu ogaado in degmada dugsigu aanu ugu diyaarin FAPE ilmahaaga si ku habboon wakhtiga ka hor diiwaan gelintaas iyo in meelaynta gaarka ahi ay ku habboontahay. Sarkaalka dhagaysiga ama maxkamada waxay ku qanci karaan habboonaanta meelayntaada, xiitaa haddii meelayntu aanay buuxin heerarka gobolka ee la xidhiidha waxbarashada ay bixiyaan TEA iyo dugsiyadu.

Xadidaada Guditaanka Kharashka

Kharashka guditaanka ee lagu sharaxay qaybta hore waa la yarayn karaa ama la diidi karaa hadii: kulankii ugu danbeeyay ee gudida ARD ee aad ka qayb gashay kahor inta aanad ka saarin ilmahaaga dugsiga dadwaynaha, aanad u sheegin gudida ARD inaad diiday meelaynta uu ku taliyay dugsiga dadwaynaha si uu ilmahaaga u siiyo FAPE, oo ay ku jiraan inaad sheegto tabashadaada iyo inaad doonayso inaad ilmahaaga ku meelayso dugsi gaar loo leeyahay oo ay dawladu bixiso kharashkiisa; ama ugu yaraan 10 maalmood, oo ay ku jiraan maalmaha fasaxa ay

kasoo wareeyeen, kahor inta aanad ka saarin ilmahaaga dugsiga dadwaynaha, aanad siinin wargelin qoraal ah dugsiga dadwaynaha oo macluumaadkaas ah; ama, kahor inta aanad ka saarin ilmahaaga dugsiga dadwaynaha, in dugsiga dadwaynuhu uu ku siiyay qoraal wargelin ah oo laguugu sheegay inay rabaan qiimaynta ilmahaaga, oo ay ku jiraan bayaanka ujeedada qiimaynta taasoo ahayd munaasab iyo macquul, laakiin aanad u diyaarin ilmahaaga qiimaynta; ama maxkamad ay go'aamisay in talaabooyinkaagu ayna macquul ahayn.

Laakiin, kharashka la gudayo waa in aan loo yarayn ama loo diidin bixin waayidda ogaysiis haddii: uu dugsiga dadwaynuhu kaa mamnuucay bixinta ogaysiiska; aanad ka helin ogaysiis masuuliyadaada in aad bixiso ogaysiiska la sheegay; ama u hogaansanaanta shuruudaha hore ay u keeni lahaayeen dhaawac jidheed ilmahaaga. Sida ay go'aansato maxkamadu ama sarkaalka dhagaysigu go'aamiyo, kharashka magdhawga looma yarayn ama loo diid karo bixin la'aantaada ogaysiis loo baahnaa haddii aanad aqoon lahayn ama aanad qori karin af Ingiriisiga; ama u hogaansanaanra shuruudaha hore ay ku keeni lahayd dhaawac dareen oo halis ah ilmahaaga.

Wareejinta Xuquuqda Waalidka

Dhamaan xuquuqda barbaarineed sida uu dhigayo IDEA waxay u wareegayaan ilmaha marka uu ilmuhu qaangaaro. Da'da qaangaadhka sharciga Texas waa 18 jir. Inta badan caruurta, dhamaan xuquuqda barbaarineed ee lagaga hadlayo dokumentigan waxay u wareegi ilmaha marka uu gaaro 18 jir. Marka xuquuqda barbaarineed loo wareejiyo ardaygaaaga wayn, isaga ama iyadu waxay xaq u leedahay inay gaadho go'aankeeda waxbarasho, in kasta oo dugsiga dadwaynuhu uu weli kusiinayo wargelinaha kulamada gudida ARD iyo wargelinaha qoraalka ee hore. Adiga, laakiin, waxaa dhici karta in aanad iman karin kulamada iyada oo si gaar ah uu kuusoo casuumo ardaygaaga wayni moojee ama dugsiga ama iyada oo ardaygaaga wayni uu ku siiyo xuquuqda xoojinta heshiiska go'aan gaadhista.

Koriyaha Maxkamadu Ku Qorto Ardayga Wayn

Hadii ay maxkamad ay adiga ama qof kale oo wayn ku qorto koriyaha sharciga ah ee ardayga wayn, xuquuqda IDEA hoos timaada looma gudbinayo ardayga wayn. Koriyaha sida sharciga ah loo magacaabay waxa uu heli doonaa xuquuqda.

Xidhitaanka Ardayga Wayn

Hadii ardayga wayn la xidho, dhamaan xuquuqda IDEA waxaa loo wareejin doonaa ardayga wayn marka uu gaadho 18 jirka. Masii yeelanaysid xuquuqda inaad hesho wargelin qoraal ah oo la xidhiidha waxbarashada gaarka ah.

Ardayga Wayn kahor 18 Jirka

Waxaa jira shuruucda qaar oo lagu sheegey Cutubka 31 ee Xeerka Qoyska Texas taas oo keenaya in ilmuhu uu qof wayn noqdo inta aanu gaadhin kahor 18. Hadii ilmahaaga la ogaado inuu yahay qof wayn sida cutubkani dhigayo, xuquuqda IDEA dhigayso waxaa loo wareejin doonaa ilmaha wakhtigaas.

Badalka Masuuliyada

Dugsiga dadwaynuhu waa inuu qadariyaa awooda qaareen ama heshiiska go'aan gaadhiska la taageeray ee saxda ah ee uu fulinayo ardaygaaga wayni.

Wargelinta iyo Macluumaadka Shardiga ah

Marka la gaadho ama wixii ka horeeya dhalashada 17aad ee ilmahaaga, dugsiga dadwaynuhu waa inuu ku siiyaa adiga iyo ilmahaaga wargelin qoraal ah oo xuquuqda barbaarinta loogu wareejiyo oo ay ku jiraan macluumaadka ku saabsan koriyenimada iyo badalka koriyenimada, oo ay ku jiraan heshiiska go'aan gaadhista la taageeray, iyo taageerooyinka kale iyo adeegyada ka caawin kara ilmahaaga nolosha madaxa banaan. Laga bilaabo sanad dugsiyeedka 2018-19, ilmahaaga IEP-giisu waa inuu sidoo kale sheegaa in dugsiga dadwaynuhu uu bixiyay macluumaadkan.

Marka uu ilmahaagu gaadho sanad-guurada dhalashadiisa 18aad, dugsiga dadwaynuhu waa

inuu ku siiyaa adiga iyo ilmahaaga wargelin qoraal ah oo dhigaysa in xuquuqdii barbaarinta loo wareejiyay ilmahaaga wayn. Laga bilaabo sanad dugsiyeedka 2018-19, wargelinta qoraalka ah waa inay ku jiraan macluumaad iyo khayraad kusaabsan koriyenimada iyo badalka koriyenimada, oo ay ku jiraan heshiisyada go'aan gaadhista la taageerey, iyo wixii taageero iyo adeegyo kale ah ee ka caawin kara ilmahaaga inuu nolol madax banaan noolaado. Wargelintan qoraalka ah waa in sidoo kale lagu daraa macluumaadka xidhiidhka oo loo isticmaalayo ku helitaanka macluumaad dheeraad ah.

Macluumaadka Waxbarashada Gaarka ah

Hadii aad u baahan tahay macluumaad ku saabsan arrimaha waxbarashada gaarka ah, waxa aad la hadli kartaa Xarunta Macluumaadka Waxbarashada Gaarka ah oo aad kala hadlayso lambarka 1-855-SPEDTEX (1-855-773-3839). Hadii aad la hadasho lambarkan oo aad fariin noo dhaafto, qof ayaa kugu soo celin doona saacaha shaqo ee caadiga ah. Shakhsiyaadka dhagaha la' ama maqalku ku adag yahay waxay la hadli karaan lambarka SPEDTEX iyagoo isticmaalaya Gudbinta Texas ee 7-1-1.

Xalinta Khilaafka

Waxaa jiri kara wakhtiyada qaar aad ku qanci waydo talaabooyinka uu qaaday dugsigu ee la xidhiidha adeegyada waxbarashada gaarka ah ee ilmahaaga. Waxaa si wayn laguugu dhiiri gelinayaa inaad kala shaqayso shaqaalaha dugsiga xalinta wixii ismaan dhaaf ah ee idin dhax mara. Waxa aad ka dalban kartaa dugsiga ikhtiyaaraadka xalinta muranka ee ay siiso waalidka. TEA waxay bixiyaa afar ikhtiyaar oo rasmi ah oo lagu xaliyo is afgaranwaaga waxbarashada gaarka ah: fududaynta IEP ee gobolka, adeegyada dhexdhexaadinta, nidaamka xalinta cabashada waxbarashada gaarka ah, iyo barnaamijka nidaamka dhagaysiga xaqsoorka.

Farqiga u Dhaxeeya Nidaaka Dhageysiga Cabashooyinka iyo Dhageysiga iyo Cabashooyinka Waxbarashada Gaarka ah

Shuruucda fadaraalka ee waxbarashada gaarka ah ee lagu sheegay nidaamka cabashooyinka waxbarashada gaarka ah iyo dhageysiga, sida lagu sharxay kor, shakhsi kasta ama haayad, ay ku jirto mid ka mida kuwa ka baxsan gobolka, waxay codsan karaan cabasho waxbarashada gaarka ah iyagoo ku ee eedaynaya jabainta mid ka mida shuruudaha IDEA ee Qeybta B dugsiga, TEA, ama wakaalad kale. Kaliya adiga ama dugsiga ayaa gudbin kara dacwada arin kastoo la xihiidha codsiga ama diidmada bilaabida ama badelida aqoonsiga, qiimeynta ama meelaynta waxbarasho ee cunuga laxaadka la, ama qawaaniinta FAPE ee cunuga. Inkastoo TEA guud ahaan ku xaliso cabashooyinka waxbarashada gaarka 60 cisho gudohood, ilaa wkahtiga la kordhiyo, sarkaal dhageysi dhexdhexaada waa inuu dhageystaa dacwada (hadii aan lagu xalin qaraar kulan ama dhexdhexaadin) kuna soo saaraa go'aan qoran 45 gudohood ka dib dhamaadka mudada qaraarka, sida lagu sharxay dukumentigan ciwaanka Nidaamka Qaraarka, ilaa sarkaalka dhageysigu siiyo mudo kordhin wakhtiga dugsigu codsado.

Fududaynta IEP ee Gobolka

Sida uu dhigayo sharciga gobolka, TEA waxay samaysay mashruuc xarunta IEP ee gobolka ah oo markaa ay u bixiso fududeeyayaal IEP oo madax banaan oo kaalmaynaya kulanka gudida ARD ee dhinacyada isku afgaran waayay go'aamada la xiriira siinta FAPE ee ilmaha laxaadka la'. Shuruudaha ay tahay in la buuxiyo ee TEA si ay u bixiso fududeeyayaal madax banaan waa sida soo socda:

- Foomka dalabka shuruudaha waa inaad buuxisaan oo aad saxeexdaan adiga iyo dugsigu. Foomka waxaa laga heleyaa isaga oo Ingiriiisi iyo Isbaanish ah: Office of General Counsel, Special Mediation Program (Xiriirinta : bit.ly/39yQTjK).
- Waxaa sidoo kale la heli karaa marka laga dalbado TEA. Macluumaadka xidhiidhka ee TEA waxaa lagu qoray dhamaadka dokumentigan. Muranku waa inuu la xidhiidhaa kulanka gudida ARD kaas oo aan heshiis laga gaarin mid ama laba kamid ah qodobada

shardiga ah ee IEP-ga oo gudida ARD ay ku heshiisay in la hakiyo oo mar kale kulanka la qabto.

- Adiga iyo dugsigu waa inaad ku xaraysaan foomka dalabka ee shardi ah shan maalmood gudahood laga bilaabo kulanka gudida ARD ee ku dhamaaday is afgaran waaga, waana in fududeeye la heli karo taariikhda la dejiyay in dib kulanka loo qabto.
- Isafgaran waagu waa in aanu la xidhiidhin sheegitaanka waxa keenay ama go'aaminta meelaynta IAES.
- Adiga iyo dugsigu waa inaydaan isku mar ku lug yeelan dhexdhexaadinta waxbarashada gaarka ah.
- Shayga lagu muransan yahay waa in aanu mawduuca cabashada waxbarashada gaarka ah ama dhagaysiga nidaamka xaqsoorka waxbarashada gaarka ah.
- Adiga iyo dugsigu waa inay daan ka qayb gelin fududaynta IEP ee ku saabsan isla ilmo isla sanad dugsiyeed ee xaraynta dalabka wakhtigan ee fududaynta IEP.
- Sharciga gobolka ee la xiriira barnaamijka fududeynta IEP waxa laga heli: 19 TAC §89.1197 (Link: bit.ly/3bCULCL).

Adeegyada Dhexdhexaadinta

Dhexdhexaadintu waa inay xalisaa khilaafyada khuseeya arinkastoo hoos timaada IDEA Qeybta B, oo ay ku jiraan arimaha soo baxaya ka hor buuxinta dhageysiga dacwada. Hadaba, dhexdhexaadintu waxay xalinaysaa khilaafyada hoos yimaada IDEA Qeybta B haday tahay ama aanay hayn dhageysi aad codsatay sida lagu sharxay ciwaanka Nidaamyada Dhexdhexaadinta Dhageysiga. Dhexdhexaadinta laguma koobin khilaafyada u dhexeeya waalidiinta iyo dugsiyada ee khuseeyada aqoonsiga, qiimeynta, ama waxbarasho qorista cunuga, ama qaawaaniinta FAPE ee cunuga.

Dhexdhexaadinta waa mid kamid ah ikhtiyaarada loo isticmaalayo xalinta isafgaranwaaga ku saabsan haybta ilmaha, qiimaynta, meelaynta waxbarashada, iyo FAPE. Hadii adiga iyo dugsigu aad ku heshiisaan ka qayb galka dhexdhexaadinta, TEA waxay diyaarisaa oo bixisaa dhexdhexaadinta kharashkeeda. Dhexdhexaadinta looma isticmaali karo in laguugu diido ama dib loogu dhigo nidaamka dhagaysiga xaqsoorka ama xuquuqda kale ee hoos timaada IDEA.

TEA waxay si toos ah u bixinaysaa adeegyada dhexdhexaadinta mar kasta oo nidaamka dhagaysiga xaqsoorka la dalbado. Laakiin, waxa aad dalban kartaa adeegyada dhexdhexaadinta wakhti kasta adiga iyo dugsigu aad isku af garan waydaan barnaamijka waxbarashada gaarka ah ee ilmaha.

Cida dhexdhexaadinta samaynaysaa ma aha shaqaale TEA ama dugsi Texas ah, oo waa inayna lahayn dano shakhsi ahaaneed ama xirfadeed oo markaa ka hor imanaya dhexdhexaadnimadooda. Dhexdhexaadiyayaashu waa xirfadlayaal muctarif ah oo lagu tobobaray inay xaliyaan muranka oo u leh aqoon shuruucda waxbarashada gaarka ah. Kaalinta dhexdhexaadiyayaashu waa inay dhexdhexaad noqdaan oo ayna dhinacna raacin inta ay dhexdhexaadinta wadaan. Yoolka dhexdhexaadintu waa in lagaa caawiyo adiga iyo dugsiga inaad ku heshiisaan wax aad labadiinuba ku qanacsan tihiin.

Liiska dhexdhexaadiyayaasha wakhtigan waxaa laga heli karaa Office of General Counsel, Special Mediation Program (Link: bit.ly/39yQTjK).

Hadii adiga iyo dugsigu aad ku heshiisaan dhexdhexaadin, waxa aad ogolaan kartaa inaad isticmaasho dhexdhexaadiye gaar ah ama dhexdhexaadiyaha si qori tuur ah ayaa la idiinku qori doonaa. Siday doonto ha noqotee, dhexdhexaadiyuhu wuxuu kuula soo xidhiidhi doonaa si dhakhso ah si uu kuugu qabto balan dhexdhexaadin ah goob iyo wakhti adiga iyo dugsiga idiin haboon. Wada hadalka dhacaya inta lagu jiro dhexdhexaadinta waa sir oo loomana isticmaali karo cadayn ahaan nidaamka dhagaysiga xaqsoorka ama dacwad maxkamadeed.

Hadii adiga iyo dugsigu aad heshiisaan, adiga iyo wakiilka la igmaday ee dugsiga ayaa saxeexi doona heshiis qoraal ah. Heshiisku waa sharci oo waxaa lala tagi karaa maxkamad taas oo markaa awood u leh sida uu dhigayo sharciga gobolka inay

dhagaysato kiiskan oo kale ama maxkamada degmada ee federaalka.

Hadii adiga ama dugsigu ku xaliyaan khilaafka dhexdhexaadin, labada dhinacba waa inay galaan heshiis sharci oo dajinaya qaraarka. Heshiisku waa inuu sheegaa in dhamaan wada xajoodka dhacay intii agu jiray nidaamka dhexdhexaadinta asturnaan doono oo aan loo isticmaali Karin cadeyn ahaan dhageysi danbe ama dhageysi maxkamaded. Heshiiska in sidoo kale ay saxeexaan labadaba adiga iyo wakiilka degmada dugsiga oo awood u leh inuu qabto degmada. Heshiiska qoran, saxeexan ee dhexdhexaadintu maxkmad kasta sharciyan way qabanaysaa oo awood u leh sharciga gobolka inay dhageysato kiiskan ama maxkamada fadaraal.

Waxa aad macluumaad dheeraad ah ka heleysaa nidaamka dhexdhexaadinta websaytka TEA ee Office of General Counsel, Special Mediation Program (Link: bit.ly/39yQTjK).

Sharciga gobolka ee la xidhiidha nidaamka dhexdhxaadinta waxbarashada gaark ah waxa laga heli karaa 19 TAC §89.1193 (Link: bit.ly/35Dyrp2).

Nidaamka Xalinta Cabashada Waxbarashada Gaarka ah

Ikhtiyaaro kale oo lagu xalinayo muranka waxbarashada gaarka ah waa nidaamka xalinta cabashada waxbarashada gaarka ah ee TEA. Dukumentigani kalmada *Waxbarashada gaarka ah* waxa loola jeedaa cabashada govolka ee IDEA iyo shuruucda hirgalinteeda. Hadii aad u aragto in hay'ad dadwayne ay ku xad gudubtay shuruudaha waxbarashada gaarka ah, waxa aad qoraal cabasho ah u diri kartaa TEA adiga oo ugu diraya cinwaanka ku qoran dhamaadka dokumentigan. Waa inaad sidoo kale u dirtaa cabashaadaada hay'ada aad ka cabaynayso. Hay'ad ama shakhsi kasta ayaa ka xaraysan kara cabasho TEA. Wakhtiga cabashadu waxa uu ka bilaabmi doonaa maalinta shaqo ee ku xigta maalinta TEA ay cabashadu soo gaadho.

TEA waxay diyaarisay foomka lagu caawinaayo waalidiinta iyo dhinacyada kale ee dacwada gudbinaaya. Dhinaca gudbinaaya cabasho waxbarsho gaara wuxuu isticmaali karaa foomka nidaamka cabashada govolka ama dkumenti kale ilaa iyo inta ay ku jiraan macluumaadka loo baahan yahay.

Cabashadaada qoraalka ah waa inay sharaxaysaa xadgudubka yimid wax aan ka badnayn hal sano kahor taariikhda cabashada la heley. Cabashada waa inay la socotaa: bayaanka in hay'ada dadwaynuhu ku xadgudubtay shuruudaha waxbarashada gaarka ah, xaqiiqooyinka bayaankani uu ku salaysan yahay, iyo saxeexaaga iyo macluumaadka lagaala soo xidhiidhayo. Hadii cabashadu ku saabsan tahay ilmo gaar ah, cabashada waa inay sidoo kale la socotaa: magaca ilmaha iyo cinwaanka ama macluumaadka lagala xidhiidhi karo hadii uu ilmuhu darbi jiif yahay, magaca dugsiga ilmaha, iyo sharaxa nooca mushkilada ilmaha, oo ay ku jiraan xaqiiqooyin la xidhiidha mushkilada ilaa inta la og yahay oo aad adigu heli karto wakhtigaas.

Marka la buuxiyo cabashada waxbarashada gaarka ah, TEA waxay kusiin doontaa fursad aad kusoo gudbiso macluumaad dheeraad ah waxayna gali dhexdhexaadin ikhtiyaar ah. TEA waxa ay sidoo kale siin doontaa hay'ada dadwaynaha fursad ay kaga jawaabto cabashada iyo fursad ay kusoo gudbiso qorshaha lagu xalinayo cabashada.TEA waxays sidookalesiin kartaa waalidka ama wakaalada dacwoonaysa inay ka qeybgalaan dhexdhexaadinta.

60 maalmood gudahood marka cabashada qoraalka ah la helo, iyada oo ay jiraan xaalado gaar ah oo mudada loo kordhiyay oo markaa shuruudaha hore buuxinaya ama dhinacyadu ku heshiiyeen moojee.

TEA waxay qaban doontaa baadhitaan, oo ay ku jiraan baadhitaanka goobta ah, hadii loo baahdo. TEA waxay eegi doontaa dhamaan macluumaadka la xidhiidha oo waxay go'aamin doontaa hadii hay'ada dadwaynuhu ay ku xadgudubtay shuruudaha waxbarashada gaarka ah. Waxaa lagu siin doonaa go'aan qoran oo lagaga jawaabayo

eedeyn kasta oo ay ku jiraan natiijada baadhitaanka, go'aanka, iyo sababaha go'aanka TEA.

Hadii TEA ay go'aamiso in hay'ada dadwaynuhu ay ku xadgudubtay shuruudaha waxbarashada gaarka ah, waxa ay ku khasbi doontaa hay'ada dadwaynaha inay qaado talaabooyinka haboon ee lagaga jawaabayo xadgudubka la ogaaday, oo ay ku jiraan ka shaqaynta kaalmada hawlaha farsamo, gorgortanka, iyo talaabooyin sixitaan. Talaabooyinka sixitaan waxaa kamid noqon kara siinta adeegyo lagu gudayo adeegyada aan hore loo siin ilmaha gaarka ah ama koox caruur ah iyo siinta adeegyada munaasabka ah mustaqbalka dhamaan caruurta laxaadka la'.

Go'aamada TEA ee ku saabsan cabashadaada waa kama dambays oo rafcaan lagama qaadan karo.

Xaraynta cabashada, laakiin, meesha kama saarto xuquuqdaada inaad dalbato dhexdhexaadin ama nidaamka dhagaysiga xaqsoorka. Hadii aad xarayso cabasho oo aad dalbato nidaamka dhagaysiga xaqsoorka oo isla arrinkan ku saabsan, TEA waxay dhinac iskaga dhigi doontaa wixii arrin ah ee cabashada kujira ee lagaga hadlayo nidaamka dhagaysiga xaqsoorka ilaa inta dhagaysigu dhamaanayo. Arin kastoo ku jirta cabashada oo aan qayb ka ahayn hanaanka dhagaysiga xagsoorka waxaa lagu xalin wakhtiga iyo nidaamka lagu sharaxay dokumentigan.

Hadii ay mushkilad ka jirta cabashada la go'aamiyo nidaamka dhagaysiga xaqsoorka oo ku lug leh isla dhinacyada, go'aanka dhagaysigu wuxuu ku qodban yahay arrinkaas.

TEA waainay lahaataa nidaam qoran oo si guud loogu soo bandhigaayo cabashooyinka waalidka iyo shakhsiyaadka kale danbeeya, oo ay ku jiraan xarumaha tababarka iyo macluumaadka waalidka, ilaalinta iyo olleynta waakaladaha, xarumaha hoyga madadaxabanaan,iyo hayaadaha ku haboon.

TEA waa inay sidoo kale ka hlahaataa nidaam qoran hubinta hirgalin ku haboon go'aankeeda kama danbaynsta ah hadii loo baahdo oo ay ku jiraan: (a) hawlaha caawimo; (b) wada xaajood; iyo (c) talaabooyin sixitaan si loo gaadho cabashada.

Waxa aad ka heli kartaa macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan nidaamka cabashada iyo foomamka baadhitaanka cabashada websaytka TEA ee Special Education Dispute Resolution Processes (Link: bit.ly/3bL6n73).

Sharciga govbolka ee la xidhiidha cabashooyinka waxbarashada gaarka ah eaxa laga heli karaa 19 TAC §89.1195 (Link: bit.ly/35IU1rY).

Barnaamijka Dhageysiga Hannaanka Xaqsoorka

Ikhtiyaarka afraad oo lagu xalinayo is afgaran waaga waxbarashada gaarka ah waa barnaamijka dhageysiga hannaanka xaqsoorka. Dhageysiga hannaanka xaqsoorka, sarkaal dhageysi oo dhexdhexaad ah ayaa dhinacyada ka dhagaysanaya cadaymaha oo gaadhi doona go'aan sharci ah.

Waxaad xaq u leedahay inaad dalbato hannaanka dhageysiga xaqsoorka ee arin kasta oo la xidhiidha aqoonsiga, qiimaynta, ama meelaynta waxbarashada ilmahaaga ama siinta FAPE ilmahaaga. Haddii cabashada hannaanka xaqsoorku uu quseeyo codsiga aqbalaada hore ee dugsiga dadwaynaha, ilmahaaga oo wata ogolaanshahaaga waa in lagu meeleeyaa barnaamijka dugsiga dadwaynaha caadiga ah ilaa inta dhageysigu dhamaanayo.

Haddii aad gudbisay cabashada hannaanka cadaaladeed marka la joogo ama kahor Ogoosto 31, 2022, sharcigi wakhtigaas jiray ayaa dhigaya inaad kusoo xareysid muddo **hal** sano gudaheeda ah laga bilaabo taariikhda aad ogaatay ama ay ahayd inaad wax ka ogtahay falka la sheegay ee gundhigga u ah cabashada. Hase yeeshee, iyadoo uu sabab u yahay isbeddelka ku yimid sharciga, oo bilaabanaya Sibteembar 1, 2022, waa inaad kusoo

xareysaa cabashada hannaanka cadaaladeed muddo **labo** sano gudaheeda ah laga bilaabo taariikhda aad ogaatay ama ay ahayd inaad wax ka ogtahay falka la sheegay ee gundhigga u ah cabashada. Muddayntan waxaa sidoo kale loo yaqaanaa xeerka xaddidan. Wakhtigan adiga kuma khuseeyo hadii lagaa horjoogsaday inaad dalbato dhageysiga maadaama oo ay jiraan waxyaabo gaar ah oo uu si khaldan usoo bandhigay dugsigu ee in la xaliyay mushkilada ama maadaama oo dugsigu oo macluumaad ay ahayd inuu ku siiyo aanu ku siinin. Xaaladaha qaar, mudada halka sano ah ee uu ku eeg tahay in lagu dalbado dhageysiga hannaanka xaqsoorka waa la kordhin karaa ama la hakin karaa hadii aad tahay xubin ku jirta ciidanka oo shaqo qaran ku jira, Commissioned Corps of the National Oceanic and Atmospheric Administration, ama Commissioned Corps of the United States Public Health Service, iyo haddii qodobada xadidaada sharciga ee sharciga federaalka ee loo yaqaan Sharcida Kaalmada Madaniga ee Ciidanka (Servicemembers Civil Relief Act) uu ku khuseeyo.

Hadii aad dalbato dhageysiga hannaabnka xaqsoorka, waxaa ku saaran masuuliyada ah inaad cadayso in dugsigu uu ku xadgudbay shuruudaha waxbarashada gaarka ah. Xaaladaha qaar, dugsigu waxa uu dalban karaa dhageysiga hannaanka xaqsoorka isaga oo adiga ku dacwaynaya. Mararkaas oo kale, dugsigu waxaa saaran masuuliyada ah inuu cadeeyo.

Kahor inta aanad dacwaynin dugsiga oo aanad maxkamad la tiigsan wixii arrin ah ee hore loo sheegey, waa inaad dalbataa dhageysiga hannaanka xaqsoorka. Hadii aanad ka qayb gelin dhageysiga hannaanka xaqsoorka, dalabkaaga dacwada maxkamada meesha ayaa laga saari karaa.

Dalbashada Dhagaysiga Hannaanka Xaqsoorka

Si aad u dalbato dhagaysi, adiga, looyarkaaga, ama cida kuu doodaysa waa inay dalab qoraal ah oo ku saabsan dhagaysiga hannaanka xaqsoorka ugu dirtaa TEA cinwaanka deegaanka ee dhamaadka dokumentigan ku yaala.

Foomka dalabka nidaamka dhagaysiga waxaa laga heli karaa TEA Office of General Counsel, Special Education Due Process Hearing (Link: bit.ly/2XCdKFw).

Khasab kuguma aha inaad isticmaasho foomka TEA, laakiin dalabkaaga waa inuu ku jiraa macluumaadka soo socdaa: magaca ilmahaaga iyo cinwaanka ama macluumaadka lagala xidhiidhi karo hadii uu ilmuhu darbi jiif yahay; magaca dugsiga ilmahaaga; sharaxa mushkilada ilmahaagu uu qabo, oo ay ku jiraan xaqiiqooyinka la xidhiidha mushkilada; iyo xalka mushkilada ee aad ku talinayso ilaa inta aad ogtahay ee aad heli karto wakhtigaas.

Hadii aad dalbato dhageysi, waa inaad nuqul qoraal ah oo dalabkaaga ah u dirtaa dugsiga. Waxaa dhici karta in aanad dhageysiga helin ilaa inta aad dirayso dalab buuxinaya dhamaan shuruudaha hore. 10 maalmood gudahood marka dalabkaaga la helo, dugsigu waa inuu kuu soo diraa jawaab buuxinaysa shuruudaha wargelinta qoraalka ah ee hore isaga oo sidaa marka hore loo sameeyay moojee. 15 maalmood gudahood marka la helo dalabkaaga, dugsigu waa inuu wargeliyaa sarkaalka dhageysiga iyo adiga hadii uu u arko in aanad ku wada darin dhamaan macluumaadka loo baahnaa. Sarkaalka dhageysigu waxa uu haystaa shan maalmood inuu kusoo saaro go'aanka hadii macluumaadka dalabkaaga ku yaalaa uu ku filan yahay.

Waxa kaliya aad wax ka badali kartaa ama wax ka badal ku samayn kartaa dalabkaaga hadii dugsigu uu ogolaado ama hadii sarkaalka dhageysigu uu ku siiyo ogolaanshaha waxaan ka danbaynin shan maalmood kahor dhageysiga. Kuma soo qaadi kartid arrimo dhageysiga kuwaas oo marka hore aanad dalabka kusoo sheegin. Hadii dhanka xaraynayaa, adiga ama dugsiga, uu wax ka badal ku sameeyo dalabka, wakhtiga mudada xalinta iyo wakhtiga dhagaysiga ayaa dib u bilaabi doona taariikhda dalabka wax ka badalka la xareeyay.

Waa in lagu siiyaa macluumaadka ku saabsan wixii sharci bilaash ah ama kharash jaban iyo adeegyada kale ee la xdihiidha ee laga heli karo aaga hadii aad dalbato macluumaadka, ama hadii adiga ama dugsigu uu xareeyo cabashada hannaanka xaqsoorka.

Jawaabta Dugsiga Degmada ee Dhageysiga Dacwada

Hadii aanu dugsigu kuusoo dirin ogeysiis hore oo hoos yimaada 34 CFR §300.503 khuseeya arinta laga hadlayo ee dhageysiga dacwada, dugsigu waa inuu, 10 cisho gudohood helitaanka dhageysiga dacwada, kuusoo diraa jawaab ay ku jirto:

- Sharxaada sababta loo codsaday loona diiday in talaabo laga qaado dacwada;
- Sharxaada doorashooyinka kale ee gudidada ARD tixgalisay iyo sababaha doorashooyinkaasi loo diiday;
- Sharxaada qiimeynkastoo nidaam, qiimeyn, diwaan, ama warbixin loo isticmaalay sababta codsiga ama talaabada diidmada; iyo
- Sharaxaada qodobada kale ee la xidhiidha talaabada codsiga iyo diidmada dugsiga.

Bixinta macluumaadkani kama hor istaagayso dugsiga sheegida in dacwadu aanay ku filneyn, halka ku haboon.

Jawaabaha Dhinaca Kale ee Dacwada

Marka laga reebo sida lagu sheegay qeybtan sarem dhinaca helaaya dhageysiga dacwadu waa inuu, 10 cisho gudohood helitaanka cabashada, u diraa dhinaca kale jawaabta wax ka qabanaysa arimaha laga cowday.

Waalidka ama dugsigu wuxuu badeli karaa ama gedikaraa dhageysiga dacwada kaliya hadii dhinaca kale ku ansixiyo isbadelada qoraal lana siiyo fursada xalinta dacwada iyadoo loo marayo qaraarka kulanka ama sarkaalka dhageysigu siiyo fasax aan ka danbeyn ka hor intaanu bilaabin dhageysigu. Dhinaca codsaday dhageysigu ma keeni karo arimo dhageysiga aan lagu sheegin dacwada ilaa dhinaca kale ogaalado arimo dheeriya in la keeno. Hadii dhinacay gudbinaya, adiga ama dugsiga, waxkabadelo (isbadelo) dhageysiga dacwadam wakhtiga qaraarka mudada ee dhageysigu wuxuu bilaabmayaa taariikhda dacwada la badalay.

You must be provided with information about any free or low-cost legal and other relevant services available in the area if you request the information or if you or the school files a due process complaint.

Xaalada Ilmaha inta ay Dacwadu Socota (Sugitaan)

Inta uu socdo dhageysiga hannaanka xaqsoorku iyo wixii rafcaan maxkamadeed ahi, ilmahaagu guud ahaan waa inuu ku jiraa waxbarashada uu iminka dhigto, iyada oo adiga iyo dugsigu aad wax kale ku heshiisaan moojee. Ku jiritaanka habdhismeedka waxbarasho ee wakhtigan waxaa guud ahaan loo yaqaan *Sugitaan*. Hadii nidaamka uu ku jiro anshax marin, waxa aad ka eegtaa qaybta anshax marinta ee lagaga hadlayo meelaynta ilmaha inta uu taagan yahay is afgaranwaaga anshax marintu.

Hadii uu dhageysigu uu ku taxaluuqo arjiga ilmahaaga taas oo ah inuu markii kowaad galo dugsiga dadwaynaha, ilmahaagu waa in lagu meeleeyaa, hadii aad ogolaato, barnaamijka dugsiga dadwaynaha ilaa ay dhamaanayaan dhamaan dacwaduhu. Hadii ilmuhu uu galayo sadex jir oo uu markaa kasoo wareegayo barnaamijka Waxkaqabadka Caruurnimada Hore (Early Childhood Intervention, ECI), sugitaanku maaha adeegyada ECI. Hadii uu ilmuhu u qalmo adeegyada waxbarashada gaarka ah oo waalidku uu ogolaado, adeegyada aan lagu marunsanayn waa in la siiyaa.

Hadii sarkaalka dhageysiga dacwada ay sameysay TEA ogolaado in ay tahay mid haboon in la badelo qorista cunugaaga, isbadelkan waa inuu noqdaa mid loola dhaqmay heshiis u dhaxeeya adiga iyo dugsiga. Hadaba qoristani waxay noqonaysaa qorista cunugaaga eehada sugaysa natiijo rafcaano kale.

Mudada Xalinta

Marka laga tago dhagaysiga la dedejiyey oo lagu sharaxay qodobada soo socda, 15 maalmood gudahood oo ka bilaabma marka uu dalabkaaga dhageysiga hannaanka xaqsoorku uu nasoo gaadho, dugsigu waa inuu qabtaa kulanka loo yaqaan *kulanka xalinta* oo ay ka soo qayb galaan adiga, wakiilka dugsiga oo awood u leh inuu go'aan gaadho, iyo xubnaha kale ee la xidhiidha ee gudida ARD ah ee aad adiga iyo dugsigu xulateen. Dugsigu waxa uu kaliya kusoo dari karaa looyar kulanka hadii aad kulanka usoo kaxaysato looyar.

Marka laga tago in adiga iyo dugsigu aad qoraal ahaan ku heshiiseen inaad ka tanaasushaan nidaamka xalinta ama aad ku heshiisaan inaad isticmaashaan nidaamka dhexdhexaadinta, kulanka xalinta waa in la qabtaa. Hadii

aanad ka qayb gelin kulanka xalinta, wakhtiga nidaamka xalinta iyo dhagaysiga waxaa loo dhigi doonaa dib ilaa inta kulanka la qabanayo.

Hadii uu dugsigu uu sameeyo dadaal macquul ah si aad uga qayb gasho kulanka xalinta, laakiin aanad kasoo qayb gelin, dhamaadka mudada 30 maalmood ee xalinta, dugsigu waxa uu ka dalban karaa sarkaalka dhageysiga inuu laalo dhageysiga hannaanka xaqsoorka. Dugsigu waa inuu muujin karaa inuu sameeyay dadaal macquul ah si aad u timaado kulanka xalinta isaga oo isticmaalaya waraaqaha soo socda: duwaanka isku dayga dugsiga si looga gaadho heshiis laba geesood ah wakhtiga iyo goobta, sida duwaanada faahfaahsan ee wicitaanada taleefanka lagu wada hadlay ama isku dayay iyo natiijooyinka wicitaanadaas; nuqulada wixii farriimo laguu soo diray iyo wixii jawaabo lagaa heley; iyo duwaanada faahfaahsan ee booqashadooyinka gurigaaga ama goobta aad ka shaqayso lagu yimid iyo natiijooyinka booqashooyinkaas.

Hadii, dhinaca kale, dugsigu uu ku qaban waayo kulanka xalinta 15 maalmood oo ka bilaabma marka uu wargelinta dalabkaaga ee dhageysiga hannaanka xaqsoorka uu helo ama uu ka qayb geli waayo kulanka xalinta, waxa aad ka dalban kartaa sarkaalka dhageysiga inuu soo afjaro mudada xalinta oo uu markaa amro 45 maalmood oo wakhtiga dhageysiga ah inuu bilaabmo.

Caadiyan, mudada xalintu waxay noqotaa 30 maalmood. Laakiin, haddii adiga iyo dugsigu aad isku raacdaan iyadoo qoraal ah in aad iska dhaaftaan kulanka xalinta, ka dib wakhtiga 45 maalmood ee dhageysigu waxa uu bilaabmayaa maalinta xigta. Sidoo kale, hadii adiga iyo dugsigu aad bilawdaan nidaamka dhexdhexaadinta ama kulanka xalinta, laakiin ka hor dhamaadka mudada 30 maalmood ee xalinta, haddii adiga iyo dugsigu aad isku waafaqdaan qoraal ahaan in aanu suuragal ahayn wax heshiis ahi, ka dib wakhtiga 45 maalmood ee dhageysiga ayaa bilaabma maalinta ku xigta. Ugu danbayntii, Haddii adiga iyo dugsigu isku raacdaan in aad isticmaashaan habka dhexdhexaadinta, laba dhinacba waxay ku heshiin isagoo qoraal ah in lasii wado dhexdhexaadinta dhamaadka mudada xalinta ee 30 maalmood ilaa heshiis la gaadho. Si kastaba ha ahaatee, haddii adiga ama dugsiga aad ka noqotaan habka dhexdhexaadinta, wakhtiga 45 maalmood ee dhageysiga waxa uu bilaabmaa maalinta xigta.

Ujeedooyinka kulanka xalinta waa inuu ku siiyo fursad aad kagala hadlasho dalabkaaga iyo xaqiiqooyinka ku duugan dugsiga iyo in dugsiga loo siiyo fursad inuu xaliyo is afgaranwaaga kaas oo ku salaysan dalabkaaga. Hadii aad heshiis ku gaadhaan kulanka, adiga iyo dugsigu waa inaad heshiiskiisa qoraal ka dhigtaan oo aad saxeexdaan. Heshiiskan qoran wuxuu dhaqangal ka yahay maxkamada awooda u leh sida uu dhigayo sharciga gobolka inay dhageysato kiiska noocan ah ama maxkamada degmada federaalka iyada oo mid kamid ah dhinacyadu uu heshiiska waxba kama jiraan ka dhigo moojee mudo sadex maalmood oo shaqo gudaheed taariikhda la saxeexo.

Hadii aanu dugsigu xalin arrinta ku xusan dalabkaaga ilaa heer aad ku qanacdo mudo 30 maalmood gudaheed ah oo ka bilaabanta dalabkaaga marka uu nasoo gaadhay, mudada 45 maalmood ee dhageysiga ayaa bilaabmaya oo dhageysiga ayaa loo gudbayaa.

Kulanka Xalinta ee Dhageysiga La Dedejiyay

Wixii dhagaysiga la dedejiyay ah, dugsigu waa inuu qabtaa kulanka xalinta todoba maalmood gudaheed marka uu soo gaadho dalabka dhageysiga hannaanka xaqsoorka ee la dedejiyay. Waxa aad xaq u leedahay dhageysi hadii aanu dugsigu xalin arrinta ku xusan dalabkaaga ilaa heer aad ku qanacdo mudo 15 maalmood gudaheed ah oo ka bilaabanta marka uu dugsiga soo gaadho dalabka dhageysiga hannaanka xaqsoorka ee la dedejiyay. Dhagaysiga waa in la qabtaa 20 maalmood oo waxbarasho gudaheed oo ka bilaabma dalabka dhageysiga hannaanka xaqsoorka marka la xareeyo. Sarkaalka dhageysigu waa inuu soosaaro go'aan kama danbays ah 10 maalmood gudahood dhagaysi kadib.

Dhageysiga

TEA waxay bixisaa saraakiil dhexdhexaad ahi inay qabtaan dhageysiyada. Saraakiisha dhageysigu uma shaqeeyaan TEA ama wax kamid ah hay'ada waxbarashada ku lug leh ama daryeelka ilmahaaga oo wax dano shakhsi ahaaneed ama xirfadeed ah ma jiro oo markaa meesha ka saaraysa inuu dhexdhexaad ka noqdo dhageysiga. Sarkaalka dhageysigu waa inuu leeyahay aqoonta loo baahan yahay

iyo xirfadaha daruuriga ah ee uu waajibaadkiisa sarkaal dhageysi ahaan ku gudanayo.

TEA waxay haystaa liis saraakhiisha dhageysiga ah oo ay ku jiraan aqoonta iyo xirfadda sarkaal kasta oo dhageysi. Liiska waxaa laga heli karaa websaytka TEA ee **Office of General Counsel, Special Education Due Process Hearing (Link: bit.ly/2XCdKFw).** Waxa aad sidoo kale ka dalban kartaa liis Xafiiska TEA ee Adeegyada Sharciga, kuwaas oo macluumaadka lagala xidhiidhayaa uu ku qoran yahay dhamaadka dokumentigan.

Dhageysiga Kahor

Ugu yaraan shan maalmood oo shaqo kahor dhageysiga hannaanka xaqsoorka, adiga iyo dugsigu waa inaad is waydaarsataan wixii cadaymo ah ee la keenayo dhageysiga. Dhinac kasta ayaa ogolaan kara keenitaanka wixii cadaymo ah ee aan wakhtigooda la wadaagin. Sarkaalka dhageysigu waxa uu mamnuuci karaa keenitaanka cadaymaha, oo ay ku jiraan qiimaynta iyo talooyinka, oo aan wakhtigan la sheegin.

Inta Dhageysiga Lagu Jiro

Waxaad xaq u leedahay inaad nafsaddaada u matasho dacwad dhagaysi. Intaas waxaa sii dheer, dhinac kasta oo ka socda dhageysiga nidaamka xuquuq dhowrista leh (oo ay ku jiraan dhageysiga la xiriira nidaamka edbinta) wuxuu xaq u leeyahay:

- La socdo oo la taliyo qareen iyo / ama dad aqoon gaar ah leh ama tababar ku saabsan dhibaatooyinka carruurta naafada ah;
- U wakiilo naftiisa ama nafteeda ama wakiil qareen shati ka haysta gobolka Texas ama shaqsi aan qareen shati ka haysan gobolka Texas laakiin leh aqoon gaar ah ama tababar la xiriira dhibaatooyinka carruurta naafada ah oo qanciya shahaadooyinka lagu sheegay 19 TAC §89.1175 (Xiriirinta: bit.ly/2XFtKq9).
- Soo bandhig caddeyn iyo iska horkeen, su'aalo weydiin ah, una baahan imaanshaha markhaatiyaasha; Mamnuucayaa soo bandhigida wax cadeyn ah dhageysiga oo aan loo soo bandhigin kooxdaas ugu yaraan shan maalmood oo shaqo ka hor dhageysiga;
- Hesho qoraal, ama, ikhtiyaarkaaga, elektaroonig ah, eray-erey-duubista dhageysiga;
- Hesho qoraal, ama ikhtiyaarkaaga ah, elektaroonigfindings of fact and decisions.natiijooyinka xaqiiqda iyo go'aannada.

Go'aanka

Sarkaalka dhageysigu wuxuu soo saari doonaa go'aan. Go'aanka sarkaalka dhageysiga ee hadii ilmaha qaatay FAPE waa inuu ku salaysnaado wax la taaban karo. Hadii aad ka cabato wixii khalad ah ee nidaamka ah, sarkaalka dhageysigu waxa uu kaliya ogaan karaa in ilmahaagu aanu qaadan FAPE hadii khaladku: caqabadku yahay xuquuqda ilmahaaga ee FAPE; ilmahaaga ku yareeyey dheefaha waxbarashada; ama in si wayn u carqaladeeyey fursadaada ka qayb galka ee nidaamka go'aan gaadhista ee ku saabsan FAPE ee ilmahaaga.

TEA waxay xaqiijin doontaa in go'aanka dhageysiga ee kama danbaysta ah la gaadho oo boosta loogu diro dhinacyada 45 maalmood gudahood kadib marka uu ay dhamaato mudada 30 maalmood ee xalintu, ama mudada xalinta ee la habeeyay hadii ay khusayso. Dhageysiga la dedejiyay, TEA waxay xaqiijin doontaa in go'aanka kama danbaysta ahi lagu gaadho 10 maalmood oo waxbarasho oo ka bilaabma taariikhda dhageysiga. Sarkaalka dhageysiga waxa uu bixin karaa mudo kordhin gaar ah marka ay jirto sabab wanaagsan oo dhinacyada dhinac kamid ah ahi uu dalbado dhageysiga la dedejiyay. Sarkaalka dhageysigu ma bixin karo kordhinta dhageysiga la dedejiyay. Go'aanka sarkaalka dhageysigu waa kama danbays, iyada oo dhinac uu rafcaan ka qaato go'aanka moojee ilaa maxkamada gobolka ama federaalka. Go'aanka sarkaalka dhageysiga waxaa lasoo dhigi doonaa websaytka TEA kadib marka laga saaro dhamaan macluumaadka sheega haybta ilmahaaga.

Dugsigu waa inuu ku dhaqan geliyaa go'aanka sarkaalka dhageysiga mudada uu u qabtay sarkaalka dhageysigu, ama hadii ayna jirin mudo loo qabtay, mudo 10 maalmood oo waxbarasho gudahood kadib taariikhda go'aanka la soo saaray, xataa hadii uu dugsigu rafcaan ka qaato go'aanka, marka laga tago wixii dib u guditaan ah ee kharashka hore ee laga qaadayo ilaa inta rafcaanka la xalinayo. Sinaba IDEA kaagama hor istaagayso inaad xarayso cabasho hannaan garsoor oo arrimo kale ah oo aan ahayn ka lagu xaliyay dhageysiga hore.

Natiijooyinka iyo Go’aamada Gudida Latalinta iyo Dadweynaha

Kadib markii la tirtiro wixii macluumaad shaqsi ahaaneed lagu aqoonsan karo shakhsiga ee go'aanka sarkaalka dhagaysiga, TEA waa inay siisaa go'aanka (oo ay kujiraan sarkaalka dhagaysiga natiijooyinka iyo go'aanadiisa) gudiga latalinta gobolka. Gobolka Texas, guddiga latalinta gobolka waxaa loogu yeeraa Guddiga La-talinta Sii Socota. Shaa waa inay sidoo kale u soo bandhigtaa go'aanka dadweynaha.

Dacwad Madani

Waxa aad xaq u leedahay inaad rafcaan ka qaadato natiijada iyo go'aanka sarkaalka dhagaysiga una qaadato maxkamada gobolka ama federaalka, waxaan ka danbaynin 90 maalmood kadib taariikhda go'aanka lasoo saaray. Kaqayb ahaan nidaamka rafcaanka, maxkamadu waa inay heshaa duwaanada dhageysiga hannaanka xaqsoorka, dhageysato cadaymaha dheeraadka ah marka dhinac dalbado, ku salayso go'aanka tayada cadaymaha, oo ogolaato wixii gargaar habboon ah.

Waxba kama jiraan IDEA xaddidaya xuquuqda, nidaamyada, iyo daaweynta laga heli karo Mareykanka hoostiisa. Dastuurka, Sharciga Naafada Mareykanka ee 1990, Cinwaanka V ee Dhaqancelinta 1973 (Qeybta 504), ama sharciyo kale oo federaal ah oo ilaaliya xuquuqda caruurta naafada ah, marka laga reebo intaan la xareynin tallaabo madani ah sharciyadaan maxkamad dalbasho gargaar taas ayaa sidoo kale laga heli karaa IDEA Qeybta B, nidaamka dhageysiga nidaamka xuquuq dhowrista leh ee hoos timaada IDEA oo kor lagu sharaxay waa in lagu daalaa ilaa inta la rabo ee loo baahdo haddii aad dacwada ku xareyso IDEA Qaybta B. Tani waxay ka dhigan tahay inaad heli karto daaweyn laga heli karo hoosta sharciyada kale ee la jaan qaadaya kuwa laga heli karo IDEA, laakiin guud ahaan, si aad uga hesho gargaar sharciyadaas kale, waa inaad marka hore isticmaashaa waxyaabaha lagu daweyn karo ee maamulka sida hoos timaada IDEA (tusaale ahaan, cabashada nidaamka cadaaladda; habka xallinta, oo ay ku jiraan kulanka xallinta; iyo eex la'aan habsocodka nidaamka dhagaysiga xaqa qofka) kahor intaan dacwad laga faylin maxkamada.

Lacagta Xeer-ilaaliyaha

Talaabo kasta ama dacwad kasta oo ay keento IDEA Qeybta B, maxkamada, xoriyadeeda, ku siin karta lacag xeer ilaaliyaha haday adiga kharash kugu tahay, hadii lagu guulaysto (helo).

Talaabo kasta ama dacwad kasta oo lagu keeno IDEA Qaybta B, maxkamaddu waxay, si ikhtiyaar ah, ku abaalmarin kartaa lacagta qareenka oo macquul ah iyada oo qayb ka ah kharashyada dugsiga jira ama hay'adda waxbarashada gobolka, si uu u bixiyo qareenkaaga, haddii qareenku: (a) gudbiyey cabasho ama dacwad maxkamadeed oo ay maxkamaddu u aragto mid aan macquul ahayn, oo aan macquul ahayn ama aan sal lahayn; ama (b) sii waday dacwadda ka dib markii dacwadu si cad u noqotay doqonimo, macquul ahayn, ama aasaas la'aan; ama

Talaabo kasta ama dacwad kasta oo lagu keeno IDEA Qaybta B, maxkamaddu waxay, si ikhtiyaar ah, ugu abaalmarin kartaa lacagta qareenka ee macquulka ah qayb ka mid ah kharashyada dugsiga jira ama wakaaladda waxbarashada gobolka, si ay u bixiyaan adiga ama qareenkaaga, haddii aad codsato dacwad dhagaysi ama dacwad maxkamadeed oo dambe ayaa loo soo bandhigay ujeeddo kasta oo aan habboonayn, sida dhibaateyn, sabab u daahid aan loo baahnayn, ama si aan loo baahnayn loo kordhiyo kharashka ficilka ama dacwadda (dhageysiga).

MAxkamadu waxay u siin kartaa xeer-ilaaliyaha sidan soo socota:

- Lacagtu waa inay ku saleysnaataa heerka bulshadu aqbalayso kasoo talaabo ama dhageysi kasoo saaray tayada adeega la qabtay. Lacag dheeriya kuma jiri doonto.
- Lacagta wax macquula inaan la siin ama kharashaadka la xidhiidha inaan la magdhowin talaabada ama dacwada IDEA Qeybta B adeegyada la sameeyey ka dib markii laguu sameeyey xalinta qoran hadii:
- Bixinta waxaa lagu bixiyaa gudahood waqtiga lagu qeexay Xeerka 68 ee Xeerarka Federaalka ee Nidaamka Madaniga ama, marka laga hadlayo dhageysiga nidaamka xuquuq dhowrista leh, waqti kasta oo ka badan 10

maalmood kalandarka ka hor inta ay howshu bilaaban;

- Dalabka lagu aqbalay 10 cisho gudohood; iyo
- Maxkamada ama sarkaalka maamulku helo in ugu danbeyntii aad heshay oo aan kaaga eexaneyn sarkaalka xalinta khilaafka.

Intaskoo xayiraado jiraan, siinta lacagaha iyo kharashaadka la xidhiidha hadii aad ku guulaysatid oo aad diidid dalabka xalinta.

Lacagaha lama siin karo oo laxiriira kulan kasta oo ay yeelanayaan guddiga ARD ilaa kulanka laqabto iyadoo ay sabab u tahay socodsiinta maamul ama talaabo maxkamadeed. Shirka xallinta, sida kor lagu sharaxay, looma tixgeliyo kulan la isugu yeeray natiijo ahaan dhagaysi maamul ama tallaabo maxkamadeed isla markaana looma tixgeliyo dhagaysi maamul ama tallaabo maxkamadeed ujeeddooyin ka mid ah qodobbada khidmadaha qareenka.

Maxakamadu waxay yareynaysaa, sida haboon xadiga lacagta xeer ilaaliyaha ee lagu bixiyey IDEA Qeybta B hadii maxkamadu hesho in:

- adiga ama xeer ilaaliyuhu, intii lagu jiray talaabada ama dacwada, dib u dhigay qaraarka kama danbeynta ah ee khilaafka;
- Xadiga lacagta xeer ilaaliyaha hadii kale la siiyey ka badan tahay heerka lacagta lagu aqbalo bulshada adeegyada la midka ah sida xirfada, sumaca iyo khibrada;
- Wakhtiga lagu bixiyey iyo adeegyada sharci ka badnaayeen iyadoo la tixgalinaayo nooca talaabada maxkamada; ama
- Xeer-ilalaiyaha ku matalaaya adiga aany siin dugsiga macluumaad ku haboon dacwada sida kor lagu sharxay qeybta nidaamka dacwada

Haseyeeshee, maxkamadu waxay yareyn kartaa lacagaha hadii ay ogaato in dugsiga ama gobolku dib u dhigay qaraarka talabaada ama dawaca ama ay jirtay nidaam shuruuc ilaalo oo IDEA ah Qeybta B.

Sharciga gobolka ee la xiriira barnaamijka dacwada waxbarashada gaarka ah wuxuu ka bilaabmayaa **19 TAC §89.1151 (Link: bit.ly/3nQcmtG).**

Boggan ogaan ayaa loogu daayay inuu madhnaado.

Macluumaadka Xidhiidhka

Hadii aad qabto wax su'aalo ah oo ku saabsan macluumaadka dokumentigan ama aad u baahan tahay qof kuu sharaxa, fadlan la xidhiidh:

Macluumaadka Xidhiidhka Deegaanka

Dugsiga:	Xarunta Adeegga Waxbarashada:	Khayraad Kale:
Magaca:	Magaca:	Magaca:
Lambarka Taleefanka:	Lambarka Taleefanka:	Lambarka Taleefanka:
Iimeel:	Iimeel:	Iimeel:

Hadii aad u baahan tahay macluumaad ku saabsan arrimaha waxbarashada gaarka ah, waxa aad la hadli kartaa Xarunta Macluumaadka Waxbarashada Gaarka ah oo aad kala hadlayso lambarka 1-855-SPEDTEX (1-855-773-3839). Hadii aad la hadasho lambarkan oo aad fariin noo dhaafto, qof ayaa kugu soo celin doona saacaha shaqo ee caadiga ah. Shakhsiyaadka dhagaha la' ama maqalku ku adag yahay waxay la hadli karaan lambarka SPEDTEX iyagoo isticmaalaya Gudbinta Texas ee 7-1-1.

Hadii aad qabto wax su'aal ah oo ku saabsan cabashada waxbarashada gaarka ah ee la sugayo, kala xidhiidha Qaybta Waxbarashada Gaarka ee TEA 512-463-9414. Hadii aad qabto su'aalo ku saabsan dhexdhexaadinta maqan ama dhageysiga hannaanka xaqsoorka, la xidhiidh dhexdhexaadiyaha lagu qoray ama sarkaalka dhageysiga siday u kala horeeyaan.

Macluumaadka Xiriirka Khilaafka

Markii aad codsaneysid IEP fududeeyay, u dir codsiga:	Markaad buuxinaysid Cabashada Waxbarashada Gaarka ah, u dir cabashada:	Markii aad codsaneysid Dhexdhexaadin, u dir codsiga:	Markaad xareyneyso Dacwadda Xaqsoor, u dir cabashada:
Mashruuca Fududeynta IEP ee Gobolka Texas Education Agency 1701 N. Congress Avenue Austin, TX 78701-1494 or Fax: 512-463-9560 or specialeducation@tea.texas.gov	**Qaybta Cabashooyinka Waxbarashada Gaarka ah** Texas Education Agency 1701 N. Congress Avenue Austin, TX 78701-1494 or Fax: 512-463-9560 or specialeducation@tea.texas.gov	**Isuduwaha Dhexdhexaadinta** Texas Education Agency 1701 N. Congress Avenue Austin, TX 78701-1494 or Fax: 512-463-6027 or SE-Legal@tea.texas.gov	**Dhageysiyada Habsocodka Sharciga ee Waxbarashada Gaarka ah** Texas Education Agency 1701 N. Congress Avenue Austin, TX 78701-1494 or Fax: 512-463-6027 or SE-Legal@tea.texas.gov

Fadlan booqo websaytka Waaxda Waxbarashada Gaarka ee TEA

https://tea.texas.gov/TexasSped